

småSTAD

Shopping & evenemang i Ekenäs centrum • Shoppailua & tapahtumia Tammisaaren keskustassa

**Åtta heta frågor till
nya stadsdirektören
Kahdeksan kiperää
kysymystä uudelle
kaupunginjohtajalle**

SIDAN • SIVU 4

15

**Kungen delar ut guldpengar
Kuningas jakaa ihmisille
kultarahoja**

SIDAN 25 • SIVU 27

**Tips på midsommarmat
Juhannusruokavinkkejä**

SIDORNA • SIVUT 20-22

**En ny glassbar på Kungsgatan
Kuninkaankadun uusi
jäätelöbaari**

SIDAN • SIVU 8

EKENÄS CENTRUMFÖRENINGIS PRESENTKORT • TAMMISAAREN YDINKESKUSTAYHDISTYKSEN LAHJAKORTTI

**FINNS ÄVEN PÅ NÄTET!
VOIT OSTAA MYÖS NETISTÄ!**

BÄSTA PRESENTIDÉN! • PARAS LAHJAIDEA!

Presentkort kan köpas här • Lahjakortteja myyvät:

- **MANCAVE /STUDIO HENNAS**
Kungsgatan/Kuninkaankatu 8
- **SONJAN HERKKU • SONJAS DELIKATESS**
Gustav Wasas gata /Kustaa Vaasan katu 2 D
- **POPANA**
Kungsgatan /Kuninkaankatu 7

**Endast kortbetalning • Ainoastaan korttimaksu
Minimiengångsköp • Minimikertaostos 10 €**

Undvik köer – nu kan du även köpa presentkortet på nätet
<https://ekenascentrum.mycashflow.fi/> Betala räkningen och vi skickar dig presentkortet.
Vi kan också skicka faktura till företag och föreningar.
Presentkortet är giltigt i ett (1) år från inköpsdatum.

Vältä jonot – lahjakortin voit ostaa myös netistä <https://ekenascentrum.mycashflow.fi/>
Kun lasku on maksettu, lähetämme kortin asiakkaalle. Yrityksille ja yhdistyksille myös laskulla.
Lahjakortti on voimassa yhden (1) vuoden ostopäivästä.

Ekenäs Centrumförening grundades i slutet av 2007. Föreningen har som syfte att stärka stadens centrum som ett attraktivt handelscentrum präglad av mångfald, tillgänglighet, kvalitet och service – mitt i Svenskfinland. Tillsammans med våra medlemmar och samarbetspartner arbetar vi hållbart och långsiktigt för att utveckla stadskärnan och skapa ett levande centrum. Föreningen har i dagsläget runt sjuttio medlemmar.

Föreningens arbete att öka trivseln i staden och skapa en levande stadskärna syns bland annat genom de evenemang som föreningen ordnar. Det är populära tillställningar där folk trivs, där man kan umgås och vistas ute tillsammans. Under året arrangerar föreningen tre evenemang för allmänheten. Det är Ekenäsdagen, Mörka kvällen och Julgatans öppning. Man arrangerar också olika utbildningstillfällen för föreningens medlemmar. Föreningen utger tidningen Småstad två gånger per år; en inför sommarsäsongen och en inför jul.

Verksamheten drivs av föreningens styrelse. Anita Sandholm har också hjälpt med flera olika arrangemang under åren. Om du har frågor gällande föreningen kan du vara i kontakt med Susanna Widlund per telefon på numret 040 716 9585 eller via e-post på ekenascentrum@raseborg.fi. Vi hoppas du ska trivas i Ekenäs.

Soliga hälsningar,
Ekenäs Centrumförenings styrelse

Tammisaaren Keskustayhdistys perustettiin vuoden 2007 lopulla. Yhdistyksen toiminta pyrkii vahvistamaan kaupungin keskustaa houkuttelevana kaupan keskuksena, jota leimaa monimuotoisuus, saavutettavuus, laatu ja palvelu – keskellä ruotsinkielistä Suomea. Me työskentelemme pitkällä ja kestäväällä tähtäimellä kehittääksemme kaupungin keskustasta entistä elävämmän yhdessä jäsenemme ja yhteistyökumppaneidemme kanssa. Yhdistyksellä on noin 70 jäsentä.

Yhdistyksen tekemä työ kaupungin viihtyvyyden lisäämiseksi ja elävän keskustan luomiseksi näkyy muun muassa niissä tapahtumissa jotka yhdistys järjestää. Tapahtumat ovat suosittuja, niissä viihdytään, tavataan tuttuja ja seurustellaan ulkosalla. Vuoden aikana yhdistys järjestää kolme tapahtumaa, Tammisaaren päivän, Pimeä illan ja Joulukadun avajaiset. Yhdistys järjestää jäsenilleen myös erilaisia koulutustilaisuuksia. Yhdistyksen julkaisema Småstad lehti ilmestyy kaksi kertaa vuodessa: kesäkauden alussa ja joulun alla.

Toimintaa pyörittää yhdistyksen hallitus. Anita Sandholm on vetänyt meille monta työpajaa ja ollut suureksi avuksi monessa projektissa. Jos sinulla on yhdistystä koskevia kysymyksiä voit kääntyä puheenjohtaja Susanna Widlundin puoleen. Hänet tavoittaa numerosta 040 716 9585 tai lähettämällä sähköpostia osoitteeseen ekenascentrum@raseborg.fi. Toivomme, että viihdyt Tammisaaressa!

Aurinkoisia terveisiä,
Tammisaaren Ydinkeskustayhdistyksen hallitus

Ekenäs Centrumförening
Tammisaaren Ydinkeskustayhdistys

STYRELSEN • HALLITUS

Susanna Widlund, ordförande • puheenjohtaja
Anna Taube, vice ordförande • varapuheenjohtaja
Ann-Marie Johansson, kassör • rahastonhoitaja
Anne Ingman, medlem • jäsen
Rudy Lindberg, medlem • jäsen
Päivi Purontaus, medlem • jäsen
Elin Sundell
Kulturhuset Karelias representant
Kulttuuritalo Karelian edustaja

småSTAD

ANSVARIG UTGIVARE • VASTAAVA JULKAISIJA
Ekenäs Centrumförening r.f.
Tammisaaren Ydinkeskustayhdistys ry.

ADRESS • OSOITE
Långgatan 13, 10600 Ekenäs
Pitkäkatu 13, 10600 Tammisaari

TELEFON • PUHELIN 040 716 9585

E-POST • SÄHKÖPOSTI
ekenascentrum@raseborg.fi

WEBB • NETTI www.ekenascentrum.fi

UPPLAGA • LEVIKKI 24 500

SPRIDNING Raseborg, Hangö, Ingå
JAKELU Raasepori, Hanko, Inkoo

UTGIVNINGSTAKT 2 nr / år
JULKAISUTIHYES 2 nro / v.

REDAKTÖR • TOIMITTAJA
Mia Berg-Lundqvist

MEDVERKANDE SKRIBENT
AVUSTAVA KIRJOITTAJA
Agneta Sjöblom

ÖVERSÄTTNING • KÄÄNNÖKSET
Bubi Asplund

LAYOUT & OMBRYTNING • ULKOASU & TAITTO
Mikael Rehn / Leo Books

DISTRIBUTION • JAKELU Etelä-Uusimaa

”Det finns mycket som utgör grundstenarna i en bra vardag i Raseborg”

”Raaseporin hyvä arkipäivä koostuu monesta kulmakivistä”

Du planerar att bosätta dig Raseborg. Vet du redan var?

– Nej, jag måste först sälja min lägenhet i Helsingfors. För mig känns äldre hus mera som ett hem, men ett äldre hus kan vara från 1960-talet, det behöver inte vara från 1700-talet, skrattar hon och tillägget att hon måste försöka välja något som är vettigt med tanke på hur mycket tid det nya jobbet kommer att ta.

Petra betonar att var i Raseborg hon slår ned sina bopålar är helt fast vid var det rätta hemmet hittas. Platsen ska absolut inte tolkas som ett ställningstagande för någon del av kommunen.

Petra Theman är Raseborgs nya stadsdirektör. Hon tycker att Ekenäs har ett unikt centrum där det finns utrymme för utveckling. Det handlar om en balansgång där man måste våga gå framåt, utan att tappa rötterna. Småstad har tagit pulsen på Petra med åtta heta frågor.

MIA BERG-LUNDQVIST | KÄÄNNÖS BUBI ASPLUND | FOTO VALOKUVA PETER LUNDQVIST

Petra Theman on Raaseporin uusi kaupunginjohtaja. Hänen mielestään Tammisaarella on ainutlaatuinen keskusta jossa on tilaa kehitykselle. Tässä on kyse tasapainoilusta jossa on uskallettava mennä eteenpäin menettämättä juuriaan. Småstad kysyi Petralta kahdeksan kuumaa kysymystä.

Aiot asettua asumaan Raaseporiin. Tiedätkö jo mihin?

– En tiedä. Minun pitää ensin myydä asuntoni Helsingissä. Minulle vanhempi talo tuntuu enemmän kodilta, mutta vanhempi talo voi olla 1960-luvulta, sen ei tarvitse olla 1700-luvulta, hän nauraa ja toteaa, että hänen on pyrittävä valitsemaan järkevästi koska uusi työ tulee viemään paljon aikaa.

Petra alleviivaa, että uuden kodin paikan määrää ensisijaisesti se mistä koti löytyy. Paikan valintaa ei tule missään tapauksessa nähdä kannanottona jonkin kaupunginosan puolesta.

SKOLORNA VIKTIGA

Varför är Raseborg en bra plats att bo på?

– Raseborg känns mångsidigt och samtidigt tillräckligt litet för ett sådant liv som jag tycker om. Man har möjlighet att påverka sin närmiljö, det finns fin service och fritidsmöjligheter som – tycker jag – håller bästa klass i Finland. Det finns mycket som utgör grundstenarna i en bra vardag i Raseborg, säger Petra.

Hon lyfter också fram bildningsfrågorna som centrala. För barnfamiljer som överväger inflyttning är möjligheterna till en kvalitativ och trygg skolgång av stor betydelse.

– Nu har jag inte längre barn i skolorna, men jag vet från tiden vid Utrikesministeriet att det första man kollar upp inför varje utrikeskommendering är hurdana skolor stället har. Raseborg har satsat mycket på bildningen och ska så göra också i fortsättningen, tycker Petra.

Hur tror du att din frtid kommer att se ut i Raseborg?

– Jag gillar att röra på mig i friska luften, så det blir säkert en hel del promenader och cykelfärder. Jag kan då samtidigt utforska de delar av Raseborg som ännu är okända för mig. Jag tycker också om att besöka kulturevenemang och film. Det är helt fantastiskt att komma till en stad som har Finlands äldsta fungerande biosalong, säger hon.

GENUINT LOCKAR

Hur bekant är du med butiksutbudet i Ekenäs?

– Jag har bott i Kina under de senaste åren, men det har hört till mina sommarrutiner att besöka Ekenäs centrum några gånger varje sommar. Jag känner till klassikerna i butiks- och restaurangväg, konstaterar Petra.

– Minulla ei enää ole kouluikäisiä lapsia, mutta tiedän kokemuksesta Ulkoministeriössä, että paikkakunnan koulut on ensimmäinen asia jonka tarkistaa ennen tulevaa ulkomaankomennusta. Raaseporissa on satsattu koulutukseen ja niin tulee tehdä jatkossakin.

Mitä sinun vapaa-aikaasi tulee kuulumaan Raaseporissa?

– Pidän raittiissa ilmassa liikkumisesta, joten vaapa-aikaani tulee todennäköisesti kuulumaan kävelyä ja pyöräilyä. Näin voin tutustua minulle yhä tuntemattoomiin paikkoihin Raaseporissa. Pidän myös kulttuuritapahtumista ja elokuvista. On aivan erityisen mahtavaa tulla kaupunkiin jossa on maamme vanhin edelleen toiminnassa oleva elokuvateatteri.

AITOUS HOUKUTTELEE

Miten hyvin tunnet Tammisaaren liikkeitä?

– Olen asunut Kiinassa viime vuodet ja rutiineihini on kuulunut vierailla Tammisaarella muutaman kerran joka kesä. Tunnen kaupungin kauppa- ja ravintolaklassikot, Petra toteaa.

Hon berättar vidare att hon minns att hon som barn besökt butiker i Ekenäs som sålde begagnade kläder, vilket inte var så vanligt då. Det var hennes första kontakt med loppmarknader. Som vuxen var hon länge stamkund i butiken som sålde vintage Marimekko-klänningar; härliga stormönstrade, långa klänningar som hon ofta använde i representationssammanhang.

– Det har varit intressant att på sociala medier följa vad som händer med Ekenäs under pandemin, hur staden lockade nya besökare. Jag kunde se hur mina vänner i Helsingfors åkte till Ekenäs på pizza. I Sydeuropa är det inte ovanligt att man åker två timmar för att äta på någon speciell restaurang, men det har inte riktigt varit en del av finländsk matkultur, säger Petra och ger en eloge till YLP-gänget för att de lyckats bygga ett brand som når ut över kommungränsen.

Hur viktigt är det för en stads image att det fortfarande finns en gågata och stenfotsbutiker?

– Det är först och främst inte viktigt för stadens image, jag tycker det är viktigt för stadens invånare. Kundkretsen och livskraften måste komma från invånarna. Om du tänker på dig själv som turist, så väldigt sällan vill du besöka ställen som finns enbart för turister. Det känns inte intressant. Man vill se levnadsglada, levande miljöer som känns genuina. Startpunkten måste vara att det ska fungera för invånarna och att det som finns i centrum är intressant för dem, säger hon.

UNIKT CENTRUM

Hur kan staden stöda ett levande centrum?

– Stadens roll är som möjliggörare. Jag är fullt medveten om att det finns en massa beslut som är väldigt kritiska för centrumföretagare och för ett livskraftigt centrum, svarar hon.

Petra utvecklar resonemanget med att konstatera att det i praktiken är väldigt många beslut som påverkar om man stöder eller undergräver förutsättningarna för ett levande centrum; allt från var arbetsplatserna finns, skolorna et cetera.

– Det handlar i grund och botten om planläggning. Centrum behöver folk som vistas där i sin vardag, säger hon.

Ekenäs centrum är unikt, inte bara i en nationell jämförelse, utan också i en internationell.

Hän kertoo muistavansa lapsuuden vierailut Tammisaaressa ja liikkeet jotka myivät käytettyjä vaatteita. Se ei ollut kovinkaan tavallista silloin. Aikuisena hän oli monen vuoden ajan kanta-asiakas liikkeessä joka myi vintage Marimekko leninkejä isoilla kuvioilla. Näitä pitkiä leninkejä hän usein käytti edustustilaisuuksissa.

– Sosiaalisen median kautta on ollut mielenkiintoista seurata mitä Tammisaaressa tapahtui pandemian aikana, miten kaupunki houkutteli uusia asukkaita. Näin miten eräät ystäväni ajoivat Helsingistä Tammisaareen pitsalle. Eteläisessä Euroopassa on varsin tavallista, että ihmiset matkustavat parikin tuntia syödäkseen jossain erikoisessa ravintolassa. Täällä se ei oikein kuulu suomalaiseen ruokakulttuuriin, Petra sanoo ja kehuu YLP:n omistajia jotka ovat kehittäneet brändin joka ulottuu kunnan rajojen ulkopuolelle.

Kuinka tärkeätä kaupungin imagolle on, että sillä edelleen on kävelykatu ja kivijalkakauppoja?

– Ensinnäkin se ei ole ei ole tärkeätä kaupungin imagolle, se on tärkeätä kaupungin asukkailla. Asiakaskunta ja elinvoima muodostuu kaupungin asukkaista. Jos ajattelet itseäsi, niin aika harvoin haluat vierailla paikoissa jotka ovat tarkoitettu ainoastaan turisteille. Se ei kiinnosta paljoakaan. Turisti haluaa nähdä elinvoimaisia, eläviä paikkoja jotka tuntuvat aidoilta. Lähtökohdan pitää olla sellainen, että se toimii asukkailla ja myöskin niin, että keskustassa olevat asiat ovat heille mielenkiintoisia, hän sanoo.

AINUTLAATUINEN KESKUSTA

Miten kaupunki voi tukea elävää keskustaa?

– Kaupunki luo mahdollisuuksia. Olen tietoinen siitä, että on tehty päätöksiä jotka ovat hyvin kriittisiä keskustan yrittäjille ja elinvoimaiselle keskustalle, hän vastaa.

Petra perustelee ajatuksiaan toteamalla, että käytännössä erittäin moni päätös vaikuttaa joko tukemalla tai kaatamalla edellytyksiä elävälle keskustalle. Tähän vaikuttaa esimerkiksi työpaikkojen ja koulujen sijainnit.

– Kaiken taustalla on kaavoitustyö. Keskusta tarvitsee ihmisiä joka viettävät siellä arkeaan.

Hänen mielestään Tammisaaren keskusta on ainutlaatuinen, ei vain Suomessa vaan myöskin kansainvälisesti.

NAMN Petra Theman, 49 år

AKTUELL MED Tillträder officiellt som stadsdirektör i Raseborg i september, men redan tidigare som t.f. stadsdirektör.

VÄSTNYLÄNDSK KOPPLING Uppvuxen i Lojo, moderns släkt från Bromarv och barnens pappa från Tenala. Västnyland är vad hon betraktar som ”hemma”.

FAMILJ Sällskapar, två fullvuxna barn (Ava och Ines)

UTBILDNING & TIDIGARE JOBB Pol.mag från Åbo Akademi. Diplomat och ambassadråd på utrikesministeriet, VD för en exportfrämjande organisation inom audiovisuell industri, kommunikationschef för ett amerikanskt företag i IT-branschen.

HOBBYN Byggnadsvård, arkitektur, att bygga, film, naturvandringar

NIMI Petra Theman, 49 vuotta.

MIKSI AJANKOHTAINEN Aloittaa varsinaisena kaupunginjohtajana Raaseporissa syyskuussa, sitä ennen virkaa tekevänä kaupunginjohtajana.

KYTKÖS LÄNTISELLE UUDELEMAALLE Varttunut Lohjalla, äidin suku Bromarvista ja lasten isä kotoisin Tenholasta. Hän kokee Länsi-Uudenmaan ”kodiksi”.

PERHE Seurustelee. Kaksi aikuista tytärtä (Ava ja Ines).

KOULUTUS JA AIEMMAT TYÖPAIKAT Yhteiskuntatieteitten maisteri Åbo Akademista. Diplomaatti ja lähetystöneuvos Ulkoministeriössä, audiovisuaalisen teollisuuden vientiä edistävän organisaation toimitusjohtaja, tiedotuspäällikkö IT-alalla toimivassa amerikkalaisyhtymässä.

HARRASTUKSET Rakennusten ylläpito, arkkitehtuuri, rakentaminen, elokuvat, luonnossa liikkuminen.

–Det är ett område som vi måste värna om. Staden behöver utvecklas, företagen måste utvecklas. Man måste hela tiden ha pejl på trender och behov. Men det handlar om en balansgång, man får inte bli fartblind och tappa det som är unikt, för då är det kört. Det är alltid bättre att vara proaktiv än reaktiv i planläggningen, så långt det går, säger hon.

ETT SERVICEYRKE

Ekenäs kan förknippas med många olika saker. Vad tänker du på då du tänker på Ekenäs?

–Oj, här borde jag förstås svara det ord som först dyker upp. Då är det nog bron, skrattar hon.

Hon minns hur mäktig bron framstod som barn om man hade turen att korsa den just då någon båt passerade och den var uppfälld.

–Pappa ”perklade” och själv var man helt tagen. Det var spännande, men samtidigt var man lite rädd om man skulle köra i vattnet. Jag har många minnesbilder av Ekenäs, både gamla och nyare. Nya har jag bland annat från Dragsvik där min dotter gjorde frivillig militärtjänstgöring, säger hon.

Sista frågan; vad vill du arbeta för som stadsdirektör?

–Det korta svaret är för Raseborgarna. Jag känner ett stort ansvar som någon slags förkämpe för Raseborg. Jag ser stadsdirektörsjobbet som ett serviceyrke, avrundar Petra.

–Tätä aluetta on vaalittava. Kaupungin pitää kehittyä, yritysten pitää kehittyä. Trendejä ja tarpeita on peilattava koko ajan. Tässä täytyy kuitenkin tasapainoilla, ei saa tulla vauhtiso-keaksi ja menettää ainutlaatuisuuttaan. Silloin peli on menetty. On aina parempi, niin pitkälle kuin on mahdollista, olla proaktiivinen kuin reaktiivinen kaavoitustyössä, Petra sanoo.

PALVELUAMMATTI

Tammisaaren voi yhdistää moneen asiaan. Mitä sinä ajattelet kun ajattelet Tammisaarta?

–Oi, tähän pitäisi varmaan vasta sillä ensimmäisellä sanalla joka tulee mieleen. Siinä tapauksessa se on kyllä silta, hän nauraa.

Hän muistaa miten mahtavalta silta näytti lapsena jos siihen sattui tulemaan juuri silloin kun joku vene kulki siitä ja nostosilta oli ylhäällä.

–Isä kiroili, mutta itse olin aivan otettu. Se oli jännää ja samalla pelotti hiukan, että ajaisimme mereen. Minulla on monta muistikuvaa Tammisaaresta, niin vanhoja kuin uudempiakin. Uudempia muistikuvia on muun muassa Dragsvikistä jossa tyttäreni suoritti vapaaehtoisien varusmiespalveluksen, Petra sanoo.

Viiminen kysymys, minkä puolesta haluat tehdä työtä kaupunginjohtajana?

–Lyhyt vastaukseni on Raaseporilaisten puolesta. Tunnen suurta vastuuta ollessani jonkinlainen Raaseporin puolustaja tai esitaistelija. Näen kaupunginjohtajuuden palveluammattina, Petra toteaa.

Trädgårdskafé - Puutarhakahvila

öppet 28.5-28.8 auki

alla dagar 11-19 joka päivä

SOMMARTRUBADURER 2022

Tisdagar kl. 14, 16, 18

- 7.6 Birger's Ragtime Quartet & Carolina Wendelin, voc
- 14.6 Jannike Sandström & Niklas Rosström
- 21.6 Heléne Nyberg och Thomas Enroth
- 28.6 Bengt Ahlfors & TRIO FLAMME: Daniela Fogelholm, Emilie Adolfsson, Minna Nyberg
- 5.7 Benny Törnroos & Country Express
- 12.7 Frida Andersson & Roland Junell, gitarr
- 19.7 Thomas Lundin och Calle Pettersson
- 26.7 Philip Järvenpää, Heléne Nyberg, Thomas Enroth, piano
- 2.8 Susann Sonntag, Kenneth Sonntag, Teddy Granroth
- 9.8 TRIO SALUDO: Håkan Streng, Peter Ingo och Reigin Ingo
- 16.8 SixNotes: Julia Friman, Celina Korenius, Filip Werthmann, Felix, Edith, Ellen Lönnqvist
- 23.8 Thommy Fagerlund & Teddy Granroth

SÄSONGAVSLUTNING: sö. 28.8 kl. 14,16,18
Andersson Family & Co

FRITT INTRÄDE - VÄLKOMNA!

www.cafegamlastan.fi

Bastugatan 5, 10600 Ekenäs 050-556 16 65

**Lilla Skärgårdsbageriet
Bageri & Bistro**

Våfflor Vohveleita

**Fräscha sallader
Raikkaat salaattit**

**Skärgårds-sushi
Saaristolais-sushi**

Välkommen? Terretuloa!

**Sommaröstrand
Sommaröstranden 19
10600 Ekenäs-Tammisaari**

www.bageribistro.fi
info@bageribistro.fi
040 8610274

Glassbaren kommer att ge sommarjobb till åtta ungdomar, bland dem Benjamin Andersson (t.v), Ian Stenroos och Bella Stenroos.

Kahdeksan nuorta saa työpaikan Jäätelöbaarista, tässä osa heistä, vasemmalta Benjamin Andersson, Ian Stenroos ja Bella Stenroos.

Toppen's Glassbar serverar glass under hela året

Det har kommit en ny glassbar till Kungsgatan och här hoppas man på att sälja glass i stora lass. Pia Stenroos ville starta en verksamhet som skulle kunna erbjuda sommarjobb till stadens unga.

Lagom till första maj slog Toppen's Glassbar upp sina dörrar för allmänheten. Här kan du beställa allt från mjukglass och frozen yoghurt till cannoli. Primus motor bakom affärsidén är **Pia Stenroos**, som från tidigare driver Toppen Bokhandel-Inredning-Leksaker på Kungsgatan.

–Idén föddes redan under förra hösten. Jag tänkte på min egen son och andra unga som behöver få ett sommarjobb, något meningsfullt att göra, säger hon.

Hon började med att utreda om det skulle finnas någon lämplig plats för en containerkiosk. Men det visade sig att det inte fanns några lediga försäljningsplatser av den typen inför den här sommarsäsongen. Pia började då istället leta efter en butiklokal, och lämpligt nog fann hon en mitt emot sin egen butik.

Läget mittemot Toppen passar jättebra. Tanken är att det är ungdomarna som ska sköta glassbaren, men jag finns nära till hands om jag behövs, säger hon.

OCKSÅ VINTERÖPPET

Man kommer att ha synergieffekter mellan inredningsavdelningen i Toppen och glassbaren. Största delen av inredningen kommer att vara till salu, såsom de hopfällbara klaffborden och stolarna i caféet. Väggar kommer att prydas av

olika posters, tavlor och speglar som man kan köpa med sig hem. För själva glassförsäljningen har Pia införskaffat en stor mjukglassmaskin med tre kranar; en för mjukglass, en för frozen yoghurt och en tredje för olika slags blandningar. Man kommer att sälja glass från en svensk tillverkare, Sia, och ha tolv olika smaker på sin repertoar. Glassen kan ytterligare smaksättas med olika säser och strössel. På menyn finns också iceslush och så kallt bubbelte.

–Vi kommer också att sälja cannoli med olika fyllningar. Vi fyller cannoliskalen på beställning, så att vi kan servera dem möjligast färska, berättar hon.

Man kommer att ha ett basutbud av drycker.

–Men det är glassen som är vår kärnverksamhet. Vi vill inte konkurrera med de caféer som redan finns, säger Pia.

Toppen's Glassbar förväntas kunna ge sommarjobb till åtta ungdomar. Planen är att glassbaren ska hålla öppet under hela året.

MIA BERG-LUNDQVIST | KÄÄNNÖS BUBI ASPLUND

Toppenin Jäätelöbaarista saa jäätelöä ympäri vuoden

Kuninkaankadulla on avattu uusi jäätelöbaari jonka tavoitteena on myydä paljon jäätelöä. Pia Stenroos halusi aloittaa toiminnan joka tarjoaisi kesätoita nuorille.

Toppenin Jäätelöbaari avasi ovensa sopivasti toukokuun ensimmäisenä päivänä. Baarissa myydään muun muassa pehmojäätelöä, jäädytettyä jogurttia ja cannolia. Jäätelöbaarin ideoisijana toimii Toppen kirja – sisustus – lelumyymälän omistaja **Pia Stenroos**.

–Ajatus syntyi jo viime syksynä. Ajattelin omaa poikaani ja muita nuoria jotka tarvitsevat kesätyöpaikan ja jotain järkevää tekemistä, Pia sanoo.

Hän aloitti selvittämällä jos jostakin löytyisi sopiva paikka konttikioskille. Tälle kesäkaudelle ei kuitenkaan löytynyt sopivaa paikkaa. Tämän jälkeen Pia ryhtyi etsimään sopivaa liikehuoneistoa. Sellainen löytyikin Toppenia vastapäätä Kuninkaankadulla.

–Liikehuoneisto Toppenia vastapäätä sopii mainiosti jäätelöbaarille. Perusajatuksena on, että nuoret hoitavat jäätelöbaarin pyörittämistä, mutta olen lähellä jos minua tarvitaan, Pia sanoo.

AVOINNA MYÖS TALVELLA

Sisustusmyymälä ja jäätelöbaari antavat toisilleen synergieffektejä. Suurin osa jäätelöbaarin sisustuksesta on myytävänä, kokoontaitettavista klaffipöydistä ja tuoleista alkaen. Seiniä koristavat julisteet, taulut ja peilit ovat myös myytävänä. Jäätelömyyntiä varten Pia on hankkinut pehmojäätelökoneen jossa on kolme

hanaa. Hanoista saa pehmojäätelöä, jäädytettyä jogurttia ja erilaisia sekoituksia. Jäätelöbaarissa myydään ruotsalaisen Sia-nimisen jäätelötehtaan tuotteita. Valikoimassa on kaksitoista eri makua. Jäätelöannokset voidaan myös maustaa erilaisilla kastikkeilla ja strösselillä. Listalta löytyy myös iceslushia ja kylmää kuplateetä.

–Myymme myös cannolia eri täytteillä. Täytämme cannolinkuoret tilausten mukaan jotta voimme tarjota ne mahdollisimman tuoreina.

Jäätelöbaarin juomapuolelta löytyvät perusjuomat.

–Jäätelö on ydintoiminta-alueitamme. Emme halua kilpailla kaupungissa olevien kahviloiden kanssa, Pia sanoo.

Toppenin Jäätelöbaari tarjoaa kesätyöpaikan kahdeksalle nuorelle. Tarkoituksena on, että jäätelöbaari on avoinna vuoden ympäri.

EKENÄS 1. APOTEK
TAMMISAAREN 1. APTEEKKI

VÄLKOMMEN TILL EKENÄS 1. APOTEK!

Apoteket befinner sig i nya utrymmen vid S-market och Alko.

TERVETULOA TAMMISAAREN 1. APTEEKKIIN!

Apteekki sijaitsee uusissa tiloissa S-marketin ja Alkon yhteydessä.

VI BETJÄNAR • PALVELEMME

Mån-fre/ma-pe 9-19 • lör/la 9-16 • sön/su 10-14

Järnväggsgatan 5, Ekenäs • Rautatienkatu 5, Tammisaari
Tel./Puh. 019 241 1441 • ekenas1apoteke@apteekki.net

VÄLKOMMEN! • Tervetuloa!

MÅ-FRE 11-18 MA-PE • LÖ 10-14 LA

Även stor möbel- och antikavdelning
Myös iso kaluste- ja antiikkiosasto!

Tel./puh. 040 966 70 60 • loppis.trollen@message.fi
Trollbergsvägen 10 Trollbergintie, Ekenäs Tammisaari

VÄLKOMMEN TILL OSS PÅ STENSHOPPING!

Hos oss finns det mesta för din gård –
även kemikalier till spa och bassäng!

MURAR • GÄRDSSTENAR • MYLLA • FLIS • SAND • GRUS • BARK

Västerby strandväg 8 A, Sjöäng, Ekenäs
☎ 019 203 700 • www.tofag.fi • info@tofag.fi
Öppet: vardagar 10–17, lördagar 10–13

Vi finns på
Facebook
& Instagram

VÄLKOMMEN till

HÖRNET

vid Ekenäs Torg

Smycken i guld och silver

Studentgåvor
Konfirmation
Mor & Farsdagar
Vigselsringar
Födelsedagar
Kundbeställningar
och Dop

www.pia.westerberg.fi

SONJAN HERKKU
SONJAS DELIKATESS

Paikallinen herkkupuotisi sesongin
maukkailla tuotteilla

Din lokala bod för säsongens
smakfulla produkter

AUKIOLOAJAT • ÖPPETTIDER

ark/vard 10-18 • la/lö 10-15 • 12.6-14.8 su/sö 11-15

Kustaa Vaasan katu 2D, Tammisaari / Gustav Wasas gata 2D, Ekenäs
☎ 050 403 1963 • www.sonjanherkku.fi

TOPPEN'S
GLASSBAR

Ice Cream - Soft Ice
Frozen Yoghurt - Ice Slush
Cannoli - Bubble Tea

Kungsgatan/Kuninkaankatu 10, Ekenäs/Tammisaari

Tfn/Puh. 050 557 0771

endast
35€
3 mån.

Västra
Nyland
3 månader
endast 35€

www.vastranyland.fi/kampanj

RESTAURANG.

5

Sommaröstrand

Sommaröstranden 46
Ekenäs/Tammisaari

Tel./Puh: 044 748 3716
www.5knivar.fi

Fåfängövägen 57, Ekenäs
Fåfängöntie 57, Tammisaari

Tel./Puh: 044 739 3107
bargrillkoppario.fi

PRIMA DONNA

by basics

Soft

Kungsgatan 6, Ekenäs • Tel. 019 231 588 • Vard. 10-17, lörd. 10-14

plushälsa **plusterveys**

Tandläkarna Antti-Mikael Karenius,
Antti Rätty, Outi Salmesvirta, Hannele Salmenkivi
Tandhygienist Susanna Leino

FIX Vi önskar trevlig sommar!
Toivotamme hyvää kesää! ☀️

TANDLÄKARNA
HAMMASLÄÄKÄRIT

Ystadsgatan 3, vån. 3, EKENÄS
Tel. 019 241 2730

Köp lokalt!
Osta paikallista!

 Ekenäs Centrumförening
Tammisaaren Ydinkeskustayhdistys

KLÄDSHOP • VAATELIKE

HOLEBROOK SWEDEN
MUSTO PERFORMANCE
SEBAGO

Norra Strandgatan 20, Ekenäs / Pohj. Rantakatu 20, Tammisaari
© 019 2412 236 • ekenas@bildel.fi • www.bidel.fi

picture Stenströms

SEASIDE LIFESTYLE

clothes
accessories
gift items
for men & women

more info www.seasidelifestyle.fi

Tammisaari kävelykatu - Kungsgatan 7, Ekenäs gågata

Kom på en guidad tur till
VILLA SKEPPET
Behå din tur på förhand!

info@villaskeppet.fi 019-241 1752 www.villaskeppet.fi

59°54,5', 23°17'18"

PREDIUM Hamn Satama

Gästhamn, butik och restaurang.
Bränsleautomat 24/7.
Vierassatama, kauppa ja ravintola.
Polttoainemyynti 24/7.

I restaurangen kan du njuta både av den fina utsikten och restaurangens delikatesser.

Ravintolassamme voit nauttia kauniista maisemista sekä herkullisesta ruoasta.

 Predium Hamn/Satama
satama@premarin.fi / 040 120 6647
Järnönсалmentie 140, Raasepori

BOKA TID! VARAA AIKA! **www.autoputs.fi**

- Vindrutereparation
- Tuulilasikorjaus
- AC Påfyllning-Täyttö
- Biltvätt-Autopesu

 AutoPuts 044 372 9180 Järnvägsгatan 19
Rautatiekatu

Tips och service för stugfolket då säsongen drar i gång

Med sina drygt 6 500 fritidsbostäder är Raseborg en av de mest stugtäta kommunerna i landet. Stugsäsongens start märks i form av ökad aktivitet hos många lokala företag och aktörer.

AGNETA SJÖBLOM
FOTO PETER LUNDQVIST

Våren är traditionellt en bråd tid för Ekenäs VVS Service som betjänar vid Pehr Sommars gata 14 och verkat inom vvs-branschen sedan 1995.

– Stugsäsongen brukar fördubbla antalet kunder. När snön smälter och folk börjar åka ut till stugorna blir det bråttom på alla fronter. Ofta handlar det om rör som av olika anledningar fryst sönder under vintern och behöver åtgärdas. Vi försöker hjälpa alla kunder i så snabb takt vi bara kan, säger arbetsledaren **Greger Danielsson**.

FJÄRRSTYRDA SYSTEM POPULÄRA

Då man vid säsongstarten sätter i gång ett vattensystem som varit avstängt under vintern är rådet att göra det långsamt och försiktigt.

– Det kan också vara bra att man är flera på plats som följer med att allting verkligen håller tätt. Små läckagen kan vara svåra att upptäcka, säger Greger Danielsson.

Blickar man sedan redan fram mot hösten ska man då, i det fall stugan står kall över vintern, försäkra sig om att rörsystemet är tomt på vatten då man bommar igen för säsongen. Har man på grundvärme är det skäl att se till att temperaturen hålls på plussidan också på golvnivå, samt att rören är ordentligt isolerade under huset. Att beakta är att strömavbrott kan ge upphov till frysskador på vattenburna system då värmen inte fungerar.

Något som blivit allt vanligare på stugan är de fjärrstyrda värmesystemen som förutom att se till att det är varmt och skönt när du anländer också meddelar om något är fel när du inte är där, det vill säga sänder larm om temperaturen sjunker.

– De är en både bra och förmånlig investering, säger Danielsson.

GÖR VIRKESBESTÄLLNINGEN I TID

Ekenäs Trävaruhus, vid Pehr Sommars gata 14, började som en renodlad trävaruhandel men har under åren expanderat och är i dag en komplett byggvaruaffär som kan erbjuda sina kunder i stort sett allt som behövs i byggnadsväg.

Efterfrågan på trävirke var stor då affären öppnade 1990 och trä som material har likaså varit populärt de senaste åren.

– Ett råd till den som i nuläge behöver trävirke är att försöka vara ute i god tid. Efterfrågan överstiger utbudet vilket förutom stigande priser också märks i att leveranstiderna är långa, säger vd **Johan Törnqvist**.

STUGORNA SYSSELSÄTTER

Under pandemin har det funnits efterfrågan och åtgång även på de mer sparsnåla stugorna. Johan Törnqvist tror ändå att merparten av dagens stugägare vill ha det bekvämt och enligt resurser satsar på modernisering där det behövs. Många vill också ha det vinterbonat för att kunna använda stugan året om.

Vissa stugägare gör renoveringsjobben själva men en stor del utförs som köptjänster av lokala byggföretag som

vid sidan av stugägarna utgör en viktig kundgrupp för Ekenäs Trävaruhus.

– Sammanräknat hör de små byggföretagen förmodligen till de största selskatterna i regionen. Tänker man på entreprenörer över lag har sommarstugorna en väldigt stor betydelse för oss alla, säger Johan Törnqvist.

FÖRSÄKRING GER TRYGGHET

Att förbygga olika skador och se till att försäkringarna är i skick är en viktig del av skötseln av stugan.

– Efter vintern är det bra att ha en genomgång. Är alla underhållsarbeten gjorda? Finns det träd i närheten som utgör en risk och behöver huggas? Om man har eldstäder är det skäl att kontrollera att sotningen är gjord, säger **Ghita Lejonvall** som är försäljningsdirektör på LokalTapiola Sydskusten.

De flesta stugor försäkras mot åtminstone brand- och stormskador. Vill man gardera sig mot inbrott och förlust av egendom behövs ett mer omfattande skydd.

– Stugägare brukar vara rätt insatta i hur det fungerar. I vår betjäning ser vi också till att informera och tillsammans med kunden gå igenom hurdan stuga det är fråga om och vilka försäkringsbehov som finns.

LokalTapiolas Ekenäskontor vid Torngatan 4 är öppet alla vardagar och betjänar utan tidsbokning.

– Vi vill finnas till för våra kunder och tänker fortsätta på nuvarande sätt, säger Ghita Lejonvall.

Ghita Lejonvall vid LokalTapiola Sydkusten påminner om att se till att stugans försäkringsskydd är i skick.

LokalTapiolan Ghita Lejonvall muistuttaa mökkiläisiä siitä, että vakuutusten tulee olla kunnossa

Sommarstugor och fritidsbostäder har stor sysselsättande betydelse för ortens entreprenörer säger Johan Törnqvist vid byggvaruaffären Trävaruhuset.

Kesämokeilla ja vapaa-ajan asunnoilla on merkittävä työllistävä vaikutus alueen yrittäjille, sanoo Puutavaratalon omistaja Johan Törnqvist.

EKENÄS VVS SERVICE

**PUMPPU
LOHJA OY**

WatMan

- **Försäljning
av VVS material**
- **VVS-installationer**
- **Ventilationsmaterial**
- **Inredningar**
- **Pumpförsäljning
/Service**
- **Offertförfrågan**
- **Servicearbeten**
- **Oljebrännarservice**
- **Fjärrvärme**
- **m.m.**

Butiken öppen vard 8-17, lö 9-13

Pehr Sommars gata 14, 10600 Ekenäs

Tel. 019-241 2800
E-post: info@ekenasvvs.fi
www.ekenasvvs.fi

Vinkkejä ja palveluja mökkikansalle kesäkauden alkaessa

AGNETA SJÖBLOM
KÄÄNNÖS BUBI ASPLUND
VALOKUVAT PETER LUNDQVIST

Raaseporissa on reilut 6 500 vapaa-ajan asuntoa ja siksi se onkin yksi maamme mökkitiheimmistä kunnista. Mökkikauden avaus näkyykin lisääntyneessä toiminnassa monessa paikallisessa yrityksessä ja toimijassa.

Kevät on perinteisesti kiireistä aikaa Pehr Sommarin kadulla sijaitsevassa Tammisaaren LVI-huollossa. Yritys on toiminut lvi-alalla vuodesta 1995.

– Asiakasmäärät tuplaantuvat mökkikauden alkaessa. Meillä alkavat kiireet kun lumet sulavat ja ihmiset hakeutuvat mökeilleen. Useimmiten jotkut putket ovat talven aikana jäätyneet ja ne pitää

korjata. Yritämme auttaa kaikkia asiakkaitamme mahdollisimman nopeasti, työnjohtaja **Greger Danielsson** sanoo.

KAUKO-OHJATUT JÄRJESTELMÄT OVAT SUOSITTUJA

Kun vesijärjestelmät käynnistetään kesäkauden alkaessa on suotavaa, että se tehdään hitaasti ja varovaisesti.

– Silloin on hyvä jos useampi henkilö osallistuu. Näin voidaan tarkistaa, että kaikki putket todellakin ovat tiiviitä. Pienemmät vuodot on usein hankala havaita, Danielsson sanoo.

Mikäli syksyllä kaikki vesijärjestelmät suljetaan on erittäin tärkeää, että putkiin ei jää vettä. Mikäli mökissä on

peruslämpö päällä koko ajan, on syytä tarkistaa, että lattiataso pysyy plussan puolella. Tärkeätä on myös, että kaikki vesijohdot talon alla ovat hyvin eristettyjä. Huomioitavaa on myös se, että sähkökatkokset voivat aiheuttaa jäätymishinkoja jos lämmöntuotanto katkeaa.

Kauko-ohjatut lämpöjärjestelmät ovat nykyään erittäin suosittuja kesämökeillä. Järjestelmän avulla mökki on lämmin kun sinne saavutaan ja vian sattuesssa, järjestelmä hälyttää kun lämpötila mökissä laskee.

– Se on sekä hyvä että halpa investointi, Danielsson sanoo.

Tammisaaren LVI-huollon Greger Danielssonille kevät on perinteisesti kiireistä aikaa.

För Greger Danielsson och Ekenäs VVS Service är våren traditionellt en bråd tid.

TEE PUUTAVARATILAUS AJOISSA

Saman kadun varrella toimiva Tammisaaren Puutavaratalo aloitti aikoinaan puhdasverisenä puutavaramyymälänä. Vuosien saatossa se on laajentanut toimialaansa ja on nykyään täyden palvelun puutavaratalo joka pystyy palvelemaan asiakkaitaan lähes kaikissa rakentamiseen liittyvissä asioissa.

Yritys perustettiin vuonna 1990 ja silloin puutavara oli varsin haluttua. Myös viime vuosina puutavaran kysyntä on ollut suurta.

–Vihjeenä kaikille jotka tarvitsevat puutavaraa, sanoisin, että kannattaa olla ajoissa liikkeellä. Kysyntä ylittää tarjonnan mikä yhdessä nousevien hintojen kanssa näkyy toimitusajoissa, **Johan Törnqvist** sanoo.

Törnqvist on Tammisaaren Puutavaratalon toimitusjohtaja.

MÖKIT TYÖLLISTÄVÄT

Pandemian aikana kaikenlaiset, myös heikommassa kunnossa olevat, mökit ovat käyneet kaupaksi. Törnqvist uskoo kuitenkin, että suurin osa mökkikansas-

ta viihtyy paremmin mukavassa mökissä jossa on resurssien mukaisesti nykyaikaa. Monille on myös tärkeää, että mökki on talviasuttava.

Jotkut mökin omistajat tekevät remonttinsa itse, toiset työllistävät paikallisia remonttiyrityksiä. Kumminkin ryhmät ovat tärkeitä asiakkaita Tammisaaren Puutavaratalolle.

–Yhteenlaskettuna pienet paikalliset rakennusfirmat ovat varmaankin suurimpia työllistäjiä tällä alueella. Jos urakoitsijan näkökulmasta tarkastelee, niin kesämökit ovat varsin tärkeitä meille kaikille, Törnqvist sanoo.

VAKUUTUS TUO TURVAA

Vahinkojen ennaltaehkäisy ja ajan tasalla olevat vakuutukset ovat tärkeä osa mökin kunnossapitoa.

–Talven jälkeen nämä asiat on syytä tarkistaa. Onko kaikki huoltotyöt tehty? Onko rakennusten lähellä puita jotka pitää kaataa riskien vähentämiseksi? Onko nuohous suoritettu, **Ghita Lejonvall** luettelee.

Hän on LokalTapiola Etelärannikon myyntipäällikkö.

Useimmille mökeille voi ottaa ainakin palo- ja myrskyvakuutuksen. Mikäli asiakas myös haluaa suojan murtovarkauksien ja omaisuuden menetyksen varalle, tarvitaan kattavampi vakuutus.

–Mökkikansa on tavallisesti varsin hyvin perillä siitä, miten asiat toimivat. Palveluumme kuuluu myös kertoa ja yhdessä asiakkaan kanssa läpikäydä millaisesta mökistä on kyse ja mikä on vakuutusten tarve.

LokalTapiola Etelärannikon konttori sijaitsee Törnrikadulla ja on avoinna joka arkipäivä. Erillistä ajanvarausta ei tarvita.

–Olemme täällä asiakkaitamme varten ja aiomme toimia näin jatkossakin, **Ghita Lejonvall** sanoo.

MEHILÄINEN

BOKA TID:

mehilainen.fi eller

tel. **010 414 0100** (0,084 €/min)

Mehiläinen Hangö

Berggatan 19

Mehiläinen Ekenäs

Stationsvägen 6

Mehiläinen Karis

Centralgatan 86-88

**Högklassisk service &
fina produkter**
**Optik, smycken, klockor
& mycket annat**

Kungsgatan 8, Ekenäs
Köpmansgatan 4, Karis
www.bromans.fi

M BRÖMAN

presenterar

Thomas Sabo

Ny verksamhetsledare för Kulturhuset Karelia

Elin Sundell har valts till verksamhetsledare för Kulturhuset Karelia.

Tillsammans med kulturhusets anställda, föreningens styrelse och medlemmar samt andra lokala aktörer ska hon jobba med att utveckla Karelias verksamhet.

Sundell är till sin utbildning samhällspedagog och har tidigare bl.a. arbetet med barnkultur genom Luckan och verkat inom stadens ungdomsverksamhet.

Enligt styrelseordförande **Pirkko Grönroos** är målet med nyanställningen att nå ut till en bredare publik och utveckla Karelia till ett vardagsrum för alla raseborgare.

Kulttuuritalo Karelialla uusi toiminnanjohtaja

Uusi toiminnanjohtaja, yhteisöpedagogi **Elin Sundell** on työskennellyt lastenkulttuurin parissa Helsingissä, kulttuuri- ja informaatiokeskus Luckanissa sekä vaikuttanut Raaseporin nuorisotoimissa.

– Olemme iloisia löydettyämme Elinin, jolla on vahva osaaminen ja kokemus kulttuurialasta. Yhdessä kehitämme Kareliasta kaikkien raaseporilaisten olohuoneen, sanoo hallituksen puheenjohtaja **Pirkko Grönroos**.

AGNETA SJÖBLOM | KÄÄNNÖS SUSANNA WIDLUND

IAN GRANSTRÖM

Aktia Fastighetsförmedling

Förstklassigt koncept
med toppmäklare och ett
enormt kontaktnät.

Huippuluokan konsepti
vuodesta toiseen. Myy
sinäkin kauttamme.

Aktia Kiinteistönvälitys

Aktia Fastighetsförmedling Ab | aktiakv.fi

Magnus Nyström
044 047 3414

Mosse Lindholm
044 047 36677

Mathias Lindén
044 047 3415

Anders Lundström
050 314 1562

Victor Stenström
040 572 4335

Sari Berndtsson
040 047 3677

0449760082 (englanniksi)
Email: joewek2006@yahoo.com.ph
Facebook: @RodilladoSiivousOy

Tel./sms -0452060699
(finska/svenska/suomeksi/ruotsiksi/)
Email: rodilladosiivous.info@gmail.com

Yritykset/toimisto
/tehdastoimitilat
Företag/kontor/fabrikslokaler

Liiketilät / marketit
Affärsfastigheter / marketar

Klinikat / vastaanotot
Kliniker / mottagningar

Kiinteistöt
Fastigheter (Trappstädning)

Koulut
Skolor

Kesäasunnot
Sommarstugor

Hotellit
Hotell

Kotisiivoukset
Hemstädningar

Ikkunapesut
Fönstertvätt

Ravintolat / kahvilat
Restauranger / caféer

Ennen juhlia / juhlien jälkeen
Före och / eller efter festen

Myös puutarhatyöt
Även Trädgårdsarbeten

Om du inte behöver våra tjänster just idag, så spara denna info för kommande behov!
Mikäli et tarvitse palveluamme tänään, säilytä tämä kunnes tarve tulee eteen!

Ny bok om marskalk Mannerheims livsgärning!

GUSTAF MANNERHEIM – Bolsjevismens svurne fiende

Författare: Henrik Ekberg. Pris: 39 €
Den röda tråden i Gustaf Mannerheims livsgärning var kampen mot bolsjevismen. Flera gånger höll han bokstavligen världens öde i sin hand.

Köp i bokhandeln, Luckan Raseborg eller vår webbshop!

LUCKAN
RASEBORG

WWW.VASTNYLANDSKAKULTURSAMFUNDET.FI

Välkommen
Tervetuloa

garn ♥ lankoja
DROPS Design

Följ oss
Seuraa meitä

ARKADEN Kungsg./Kuninkaankatu 7, Ekenäs/Tsaaari 045-209 1217

MOLDGUARD
Safe, Green and Clean

FÖRST I FINLAND!
ENSIMMÄISENÄ SUOMESSA!

BLI KVITT MÖGLET!
EROON HOMEESTA!

DU och NOMO PROFESSIONAL™
avlägsnar och förhindrar mögelbildning!

- 100% naturenligt
- Organiskt och biologiskt nedbrytbar
- Giftfritt för människor och djur
- Effektivt i minst 1 år
- Användarvänligt

SINÄ ja NOMO PROFESSIONAL™
poistaa sekä estät homeen kasvua!

- 100% luonnonmukainen
- Orgaaninen ja biohajoava
- Myrkytön ihmisille ja eläimille
- Vähintään vuoden säilyvä vaikutus
- Helppo käyttää

Sparsam
ätgång!
Riittäisa
käyttää!

FÖRSÄLJNING OCH SERVICE B-2-B
MYNTI JA HUOLTO B-2-B

VÄTRUMSSANERING / TIMMERMANSARBETEN
MÄRKÄTILASANEERUKSET / KIRVESMIESTYÖT
Coas Bygg - 040 545 8678

NYBYGGEN / SANERINGAR / TAK / GARAGEDÖRRAR
RAKENNUKSET / SANEERUKSET / KATOT / AUTOTALLIOVET
Ronny's Bygg - 040 558 2990

BYGGTJÄNSTER / SANERINGAR
RAKENNUSPALVELUT / SANEERUKSET
Oy Blue&White Service Ab - 040 592 3540

F:ma Sixten Lundberg - 040 524 0006

MOLD GUARD Inc. - FINLAND
ML INTERNATIONAL OY AB HOME MOLD GUARD SERVICE
Tel. 040 142 0004 Tel. 040 536 9656
info-fi@moldguardinc.com

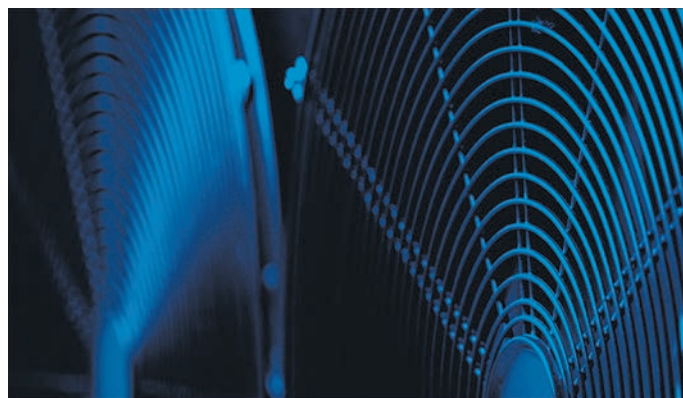
WWW.MOLDGUARDINC.COM

Liike on muuttanut kävelykadulle!
Affären har flyttat till gågatan!

MIESTEN VAATELIHKE
KLÄDESAFFÄR FÖR MÄN

Kuninkaankatu 8, Tammisaari
Kungsgatan 8, Ekenäs
0503583024 hennas@msn.com

Laadukkaat lämmitys-
ja jäähdytysjärjestelmät
avaimet käteen -periaatteella!

Ota yhteyttä!

010 820 5300

LÄMPÖ- JA JÄÄHDYTYSMAAILMA OY

www.lampo-jaahdytysmaailma.fi

info@lampo-jaahdytysmaailma.fi

Fiskars

SJÖBERGS

MARKBYGGNAD · MAANRAKENNUS

- ⊙ Grävning
- ⊙ Husgrunder
- ⊙ Dränering
- ⊙ Rivning
- ⊙ Muddring
- ⊙ Transport
- ⊙ Försäljning

(jord, grus, mylla,
sand, natursten)

- ⊙ Kaivuut
- ⊙ Perustustyöt
- ⊙ Viemäröinti
- ⊙ Purkutyöt
- ⊙ Ruoppaukset
- ⊙ Kuljetukset
- ⊙ Myynti

(mullat, sorat, sepelit,
hiekat, luonnonkivet)

040 547 2970 · www.markbyggnad.fi

Foto: Kjell Svenskär

Norra Strandgatan 12, 10600 Ekenäs
Pohjoinen Rantakatu 12, 10600 Tammisaari

www.ghfyren.fi
fyren@ghfyren.fi

Tel./Puh. +358 19 241 3200
GSM +358 40 541 0657

1 Cafferries Sommarsallad

1 stor sallad
125 g sallad valfri (rekommenderar isbergs, friseesallad, rosésallad blandning)
8 st. vindruvor (röda)
50 g melon (valfri)
20 g marinerad rödlök
6 st. jordgubbar
80 g brieost
balsamico (enligt smak)
cashewnötter
rucola

Skölj av salladen och skär den i små bitar. Skölj vindruvorna och skär dem i halvor. Skär upp melonen i ca 2,5 cm stora kuber. Skiva jordgubbarna. Dela brieosten i mindre bitar. Skiva och marinera rödlöken.

Sätt upp salladen enligt följande: sallad, vindruvor, melon, rödlök, jordgubbar, brieost, häll på balsamico enligt smak och toppa med cashewnötter och rucola.

Marinad till rödlöken

(ca 0,5 kg rödlök)
1,5 msk ättika
1,5 msk balsamvinäger
1,5 msk socker
0,25 dl olivolja
En nypa salt

Blanda ihop allting. Rekommenderas att lagas dagen innan.

1 Cafferietin kesäsalaatti

1 iso salaatti
125 g vapaavalintainen salaatti
8 kpl viinirypäleitä
50 g melonia
20 g marinoitua punasipulia
6 kpl mansikoita
80 g Brie juustoa
Balsamicoa (maun mukaan)
Cashew pähkinöitä
Rucola

Huuhdo ja hienonna salaatti. Huuhdo ja puolita viinirypäleet. Leikkaa meloni 2,5 cm kuutioiksi. Viipaloi mansikat. Pilko Brie juusto pieniksi paloiksi. Viipaloi marinoidut punasipulit

Aseta salaatti kerroksittain: salaatti, viinirypäleet, meloni, punasipuli, mansikat, brie juusto, kaada päälle balsamicoa (maun mukaan), viimeistelee cashew pähkinöillä ja rucolalla.

Punasipuli marinadi

(noin 0,5 kg punasipulia)

1,5 rkl etikkaa
1,5 rkl balsami viinietikkaa
1,5 rkl sokeria
0,25 dl oliiviöljyä
riipaus suolaa

Sekoita ainekset keskenään. Valmistetaan mieluiten päivää ennen tarjoilua.

2 Laxceviche

6–8 pers.

600 g laxfilé
1,5 dl citronsaft + 1 citron till garnering
1 tomat
0,5 gurka
1 äpple – grönt, syrligt
100 g mango eller ananas
1 liten rödlök
3 små salladslökar
1 msk pepparrot
1 kruk dill
1 tsk salt
1 krm svartpeppar - nymald

Ta bort skinnet på laxfilén och skär den i små bitar. Pressa citronen och täck laxen med saften. Skär tomaten, gurkan, äpplet, mango och löken i små bitar. Riv pepparroten och finhacka dillen. Spara lite dill till garnering.

Blanda allt tillsammans. Avsmaka med salt och peppar. Låt stå i kylskåpet 1–2 timmar. Garnera med citron och dill.

Du kan servera ceviche på många olika sätt men här är några förslag: Ceviche på skärgårdslimppa eller rostat bröd, ceviche med tacos, ceviche fyllda avocadon, ceviche i endive blad, ceviche i ett glas.

2 Lohi ceviche

6–8 henk.

600 g lohifilettä
1,5 dl sitruunamehua + 1 sitruuna
koristeluun
1 tomaatti
0,5 kurkku
1 omena, vihreä hapokas
100 g mango tai ananas
1 pieni punasipuli
3 pientä salaattisipulia
1 rkl piparjuurta
1 ruukku tilliä
1 tl suolaa
hyppysellinen jauhettua mustapippuria

Poista nahka lohifileestä ja leikkaa pieniksi paloiksi. Purista sitruuna ja peitä lohi mehulla. Leikkaa tomaatti, kurkku, omena, mango ja sipuli pieniksi. Raasta piparjuuri, hienonna tilli. Säästä vähän tilliä koristeluun.

Sekoita ainekset. Lisää suolaa ja pippuria maun mukaan. Anna seistä jääkaapissa 1–2 tuntia. Koristele sitruunalla ja tillillä.

Voit tarjoilla cevichen monella eri tavalla. Tässä muutama ehdotus: Ceviche saaristolaisleivällä tai paahtoleivillä, ceviche ja tacot, cevichellä täytetty avokado, ceviche endiivilehdellä tai ceviche lasissa.

3 Sikceviche

6–8 pers.

600 g sik
3 st lime + 1 till garnering
1 tomat
0,5 gurka
1 avocado
2 schalottenlök
1 chili
1 kruk koriander
1 tsk salt
1 krm svartpeppar, nymald

Ta bort skinnet på sikfilén och skär den i små bitar. Pressa saften ur limefrukterna. Täck fisken med saften. Skär tomaten, gurkan, avocadon och löken i små bitar. Finhacka chilin och koriandern. Spara lite koriander till garnering.

Blanda allt tillsammans. Avsmaka med salt och peppar. Låt stå i kylskåpet 1–2 timmar. Garnera med lime och koriander.

3 Siika ceviche

6–8 henk.

600 g siikaa
3 kpl limeä + 1 koristeluun
1 tomaatti
0,5 kurkku
1 avokado
2 salottisipulia
1 chili
1 ruukku korianteria
1 tl suolaa
1 mm mustapippuria, vasta jauhettua

Poista siian nahka ja paloittele pieneksi.

Purista mehu limestä. Kaada mehu siian päälle. Leikkaa tomaatti, kurkku, avokado ja sipuli pieneksi. Hienonna chili ja korianteri, säästä vähän korianteria koristeluun.

Sekoita ainekset. Lisää suolaa ja pippuria maun mukaan. Anna seistä jääkaapissa 1–2 tuntia. Koristele limellä ja korianterilla.

4 Piazzas sommardryck

50 % Russian Schweppes
50 % Sprite
30 % frysta jordgubbar, mynta
och lime

5 Jordgubbstårta

4 ägg
2 dl socker
1 dl mjöl
1 dl potatismjöl
1 tsk bakpulver

Fyllning och garnering

1–2 l jordgubbar
1 påse färdig vaniljkräm
3 dl vispgrädde
söt kakgelé

Dela äggen i gulor och vitor. Vispa vitorna till hårt skum och rör därefter ner gulorna en i taget. Rör i sockret och till slut mjöl, potatismjöl och bakpulver. Bred ut smeten på en bakpappersklädd ugnsplåt i ett cirka 1 cm tjockt lager och grädda i 200 grader tills kakan fått fin färg.

Fyllning

Gör vaniljkrämen enligt anvisningen på förpackningen (du kan förstås också laga vaniljkräm från början enligt ditt favoritrecept). Vispa grädden och blanda med vaniljkrämen till en stadig fyllning.

Montering

Dela kakan i två lika stora delar. Bred ut största delen av grädd-vaniljkrämsblandningen på den ena halvan. Lägg den andra halvan på som ett lock och bred ut resten av krämen på den. Rada på de rensade jordgubbarna och pensla till slut med het kakgelé. Låt svalna.

Midsommarmat
Juhannusruoka

4 Piazzan kesäjuoma

50 % Russian schweppes
50 % Sprite
30 % pakastemansikoita,
minttua ja limeä

5 Mansikkatorttu

4 kananmunaa
2 dl sokeria
1 dl jauhoja
1 dl perunajauhoja
1 tl leivinjauhetta

Täyte ja koristelu

1–2 l mansikoita
1 pussi valmista vaniljakastiketta
3 dl kermaa
makeaa kakku hyttelöä

Erottele valkuainen ja keltuainen kananmunista. Vatkaa valkuiset kovaksi vaahdoksi. Sen jälkeen sekoita keltuaiset yksi kerrallaan. Lisää sokeri ja lopuksi jauhot, perunajauho ja leivinjauhe. Levitä noin sentin paksuinen kerros taikinaa leivinpapperilla päällystetylle uunipellille. Paista 200 astetta kunnes kakku on saanut kauniin värin.

Täyte

Valmista vaniljakastike pakkauksen ohjeen mukaan (voit valmistaa vaniljakastikkeen oman reseptin mukaan). Vatkaa kerma ja lisää vaniljakastiketta kunnes seoksesta tulee täyteläinen.

Koristelu

Leikkaa kakku kahtia. Levitä suurin osa kerma-vanilja seoksesta toiselle puoliskolle. Laita toinen puolikas kanneksi ja levitä loput seoksesta kannen päälle. Aseta puhdistetut mansikat kakun päälle ja sivele lopuksi kuumalla kakkuhyttelöllä. Anna jäähtyä.

1 Cafferiet

2 5 Knivar Sommaröstrand

3 5 Knivar Sommaröstrand

4 Piazza

5 Café Gamla stan

6 Sonjas Delikatess
Sonjan Herkku

Här delar några av Centrum-föreningens restauranger och caféer med sig recept på läckra rätter till midsommarbuffén.

Tässä Ydinkeskustayhdistyksen ravintola- ja kahvilajäsenien jakamia reseptejä juhannusherkkuihin.

6

Hemlagad korv

Att laga korv hemma är trendigt just nu. Det här behöver du:

Ingredienser

1 kg kött (malet)
kryddor
vätska
tarmar

Gör så här

Du kan fritt välja vilken typ av kött du vill tillverka din korv av. Du kan använda lamm-, gris-, hjort-, älg-, nötkött eller kyckling. Man kan begränsa sig till en sorts kött eller blanda olika sorter. Griskött passar till exempel bra till grillkorv och lammkött till knackkorvar. Man ska hålla fetthalten i minnet. Om man använder för fett kött, kan det vara bra att tillsätta lite potatismjöl. Men om man valt ett magrare kött som riskerar göra korven torr, kan det vara bra att tillsätta fett.

Blanda ned kryddor enligt egen smak i köttfärsen. Kryddvalet styrs också aningen av vilken typ av kött du valt för din korv. Lämpliga kryddor kan till exempel vara mynta, persilja, basilika, koriander, timjan, ingefära, chili, kardemumma, paprika, peppar av olika slag (svart-, vit-, grön- eller kryddpeppar) och salt. Det är svårt att ange exakta mått för kryddorna, men man kan hålla som tumregel att krydda ungefär lika mycket som när man gör köttbullar.

För att få lite extra färg på korvarna kan man färga dem med olika typer av vätskor, såsom köttbuljong, rödbets-, morots- och äppelsaft eller öl.

Tarmar att fylla köttblandningen med ska för det mesta beställas på förhand till mataffären. Innan du börjar fylla korvarna lönar det sig att ta en liten provbit av färsblandningen och steka den i pannan. Då vet du om kryddigheten, saltan och konsistensen är den rätta. Korvsmeten får vara ganska lös. Om du tänker på köttbullssmet som är lite för lös för att rulla, så har du rätt konsistens.

Det enklaste sättet att fylla korvarna är med en så kallad korvstoppare. Om du inte har en sådan i ditt kök är nätet fyllt av allehanda trix man kan ty sig till som inte kräver en korvfillningsmaskin. Man kan till exempel använda sig av en spritspåse och en tyll. Tänk på att innehållet expanderar då korven tillagas. Om man fyller korven för mycket, kommer skinnet att spricka då korven tillreds. Den färdiga korven kan kokas, stekas, grillas eller rökas.

6

Itse tehtyä makkaraa

Makkaran valmistaminen kotona on trendikästä. Tässä tarvikkeet:

Ainekset

1 kg lihaa (jauhettua)
mausteita
nestettä
suolia

Tee näin

Voit vapaasti valita minkälaisesta lihasta makkarasi valmistat. Voit käyttää lammasta, possua, peuraa, hirveä, nautaa tai kanaa. Makkaran voi valmistaa ainoastaan yhdestä lihasta tai sitten niitä voi sekoittaa keskenään. Porsaan liha sopii mainios-ti grillimakkaraan ja lampaanliha nakkeihin. Rasvapitoisuus on hyvä pitää mielessä. Jos käyttää kovin rasvaista lihaa, siihen voi lisätä perunajauhoja. Jos taas valitsee lihan jossa on alhainen rasvaprosentti siihen voi lisätä rasvaa.

Mausta jauhettu liha oman maun mukaan. Mausteiden valinta

riippuu käytettävästä lihasta. Esimerkiksi minttu, persilja, basilika, korianderi, timjami, inkivääri, chili, kardemumma, paprika, erilaiset pippurit (musta-, valko-, viher- tai maustepippuri) ja suola. Mausteiden tarkkaa määrää on vaikea sanoa, perusajatuksena voi olla sama määrä mausteita kun lihapullia valmistettaessa.

Makkaroihin saadaan väriä erilaisilla nesteillä, kuten esimerkiksi lihaliemellä, punajuuri-, porkkana- ja omenamehulla tai oluella.

Suolet jotka täytetään lihalla tulee tavallisesti tilata etukäteen ruokakauppaan. Ennen suolien täyttöä kannattaa pieni osa lihasta paistaa pannussa. Näin saat selville maun, suolaisuuden ja rakenteen. Makkaratökötti saa olla varsin löysä. Rakenne on oikea jos vertaat lihapulla-seokseen joka on hieman liian löysä pyöritettäväksi.

Helpoin tapa suolien täyttöön on niin sanotun makkaranäyttäjän. Jos sinulla

ei sellaista ole, niin netistä löytyy kaikenlaisia vinkkejä makkaran täyttöön. Täyttämiseen voi käyttää esimerkiksi pursotinta. Muista, että sisältö laajenee kun makkarat valmistetaan. Jos makkaraan laittaa liikaa täytettä suoli halkeaa. Valmiin makkaran voi keittää, paistaa, grillata tai savustaa.

Trädgårds Myran

Skötsel, planteringar, beskärningar
Marina Björkqvist/Trädgårdsmästare
Tel: 040 7004502, marina@minmail.fi
f @tradgardsmyrantenala
www.tradgardsmyran.fi

SEGLARSKOLAN 2022

för barn och ungdomar
fortsätter juni-oktober

Verksamheten sker inom samarbetsorganet
South Sailing Academy – SSA
med kurser, träningar och läger
i Ekenäs, Hangö och Calliola

Närmare uppgifter och anmälningar:
www.southsailingacademy.fi
eller juniorchefen Kasper Henriksson,
tel. 040 701 1089
e-post: info@southsailingacademy.fi

ESS, HSF, HUS och RSK

BARNENS SEGLINGSSKOLA

BLINSTALLATIONER - SÄHKÖASENNUKSET

⚡ **Johan** 0400 470505
⚡ **Tobias** 0400 470465

www.jclservice.fi

NESTED REALITIES

AKT I

Emma Ainala | Maija Albrecht | Axel Antas | Hans-Christian Berg
Andy Best & Merja Puustinen | Leonor Ruiz Dubrovin | Anna Estarriola
Kaisaleena Halinen | Karin Hellman | Åke Hellman | Hilda Hellström | Ismo Kajander
Markus Kähre | Juhani Linnovaara | Eeva Peura | Lovisa Ringborg

GALLERI ELVERKET

3.6–23.10.2022

proartibus.fi

TI-SÖ 11–17

GANT TOMMY HILFGER Barbour

BUTIK

LEIVO

Levi's MAC GUESS SUPERDRY

MÄRKESKLÄDER

till vardag och fest för damer och herrar

i Karis / Karjaalla

MERKKIVAATTEITA

arkeen ja juhlaan naisille ja miehille

KUPONG
KUPONKI

-10%

gäller normalprissatta
produkter, i kraft till
31.7 gäller ej köpkort
etu koskee normaali-
hintaisia tuotteita, ei
lahjakortteja.
Voimassa 31.7 asti

Vard. / Ark. 10.00 - 18.00 / \ Lö / La 9.30 - 15.00
Köpmangatan 1, Karis / Kauppiaankatu 1, Karja

MODA

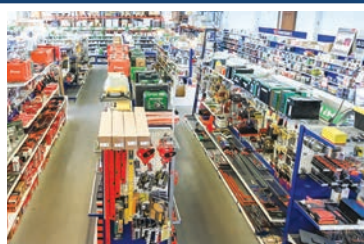
Vi inspirerar på:

@butikleivo

Butik Leivo

Allt du behöver för byggande! Kaikki mitä tarvitset rakentamiseen!

Material till grunden, virke, dörrar, fönster, bastuugnar, tak-
material, inredningsmaterial, kök, gårdsprodukter m.m. m.m.
Perustusmateriaalit, puutavarat, kattomateriaalit, ikkunat, ovet,
saunakiukaat, sisustustarvikkeet, keittiöt, pihatuotteet ym. ym.

Pehr Sommars g. 14, Ekenäs • Pehr Sommarink. 14, T:saari • ☎ 0207 433 280 • www.travaruhuset.com • Vard./ark. 7-18, lö/la 9-13 •

Vi säljer solskydd:
markiser, rullgardiner, spjälgardiner
och mycket annat!

Adr: Kungsgatan 3, Ekenäs
Tfn: 019 223 4444

LOKALTAPIOLA
SYDKUSTEN

LÄHITAPIOLA
ETELÄRANNIKKO

Tag kontakt / Ota yhteyttä!
Ekenäs / Tammisaari 019 222 3300
Hangö / Hanko 019 222 3333

NYA APOTEKET I EKENÄS
TAMMISAAREN UUSI APTEEKKI

Stationsvägen 6, 10600 Ekenäs
Asematie 6, 10600 Tammisaari
Tel./Puh. 019 241 2426

Öppet: må-fre 8.30-18, lö 9-14, sö stängt
Auki: ma-pe 8.30-18, la 9-14, su suljettu

Märk även att som registrerad Nyckelkund
samlar du bonus på dina köp hos oss.

www.ekenasapotek.fi

BILSKOLA / AUTOKOULU

West Drivers

www.westdrivers.fi • 040 772 2872

LAVENDEL
Pesula - Tvättereri

Finlands sydligaste tvätteri betjänar bekvämt också
i centrala Ekenäs på Gustav Wasas gata 12

Tvätteriet med det lilla extra!

Mångsidiga tvätteritjänster för hemmet, fritidsbostaden,
båten och arbetet.

www.lavendelservices.fi | info@lavendelservices.fi | Tel. 0102358887 | Gustav Wasas gata 12, 10600 Ekenäs

RESTAURANT
HAROLD'S

A'LA CARTE : **PIZZA** : **LUNCH**

Stående lunchbord måndag-fredag kl. 10.00-14.00, också salladsbuffé och Take-Away
11 € | pens. & studerande 10 € | barn 0-9 år 7 €

ÖPPET (matserv. upphör 0,5 h före)
MÅNDAG-TISDAG 10-18 (1.4-31.8) 10-16 (1.9-31.3)
ONSDAG-FREDAG 10-19 (1.4-31.8) 10-18 (1.9-31.3)
LÖRDAG 12-19 • **SÖNDAG** 12-18

ÄVEN TAKE-AWAY

Stationsvägen 1, Ekenäs • Tel. 019 24 61 710 • www.harolds.fi

Ekenäsdagen firas med kunglig närvaro

▲ *Kungens bågare kommer att lanseras under Meet & Eat-evenemanget, som är nytt för årets Ekenäsdag.*

Kuninkaan pikari esitellään tapahtuman Meet & Eat yhteydessä Tammissaaren päivänä.

Fjolårets Ekenäsdag blev inställd på grund av pandemin. Det tar arrangerande Centrumföreningen igen i år genom att bjuda på kunglig pompa och ståt och program för hela familjen.

AGNETA SJÖBLOM

Firandet av Ekenäsdagen lördagen den 11 juni inleds klockan 10 då stadens grundare Gustav Vasa och hans medeltida följe rider in i staden. Det finns möjlighet att hälsa på kungen och om man har tur kanske få sig tilldelad en guld-peng. ➔

–Gustav Vasa var känd för att vara bra på att driva in skatter så man kan se det som skatteåterbäring, säger **Anne Ingman**.

Hon är ansvarig för Kungen kommer till stan-produktionen som ursprungligen togs fram till stadens 475-årsjubileum ifjol. På grund av pandemin delades evenemanget då upp i flera delar och höll en rätt låg profil.

–Jubileet kan gott firas ännu i år, också med tanke på att Ekenäs officiella 475-årsdag inföll den 15 december, säger hon.

Den som önskar inblick i hur Ekenäs såg ut förr i tiden kan delta i den till barn och barnfamiljer riktade historiska spårningen som tar deltagarna på rolig och lärorik rundtur genom centrum. Annat program som också riktas till barnen är bland annat ansiktsmålning, ponnyridning och pyssel. Musik blir det bland annat i form av smakprov ur årets pjäs på Raseborgs sommarteatrar, All Shook Up.

SUG EFTER EVENEMANG

Efter två år av pandemidvala tror Anne Ingman att både publik, föreningar och andra aktörer är rätt taggade på att komma ut och lufta på sig. Själv har hon utnyttjat tiden till att påbörja en utbildning till bagare-konditor vid Axxell. Med Backers-bagaren **Olle Lindholm** som sin mentor har hon som del av sina studier tagit fram bakverket "Kungens bögare" som kommer att lanseras under Ekenäsdagen på det av henne drivna Café Schjerfbeck.

–Bakverket kommer att bestå av ingredienser som fanns tillgängliga i Finland år 1546, avslöjar hon.

Ekenäsdagens huvudprogram pågår fram till klockan 14, då det helt nya matevenemanget Meet and Eat tar vid. Senare på kvällen ordnas, som fristående evenemang, dans på Ramsholmen. Smakbitar från den tillställning fås under dagens lopp då Ramsholmengänget uppträder på torget.

Programmet i sin helhet hittas på sajten Visit Raseborg.

Ekenäsdagen föräras med Gustav Vasas närvaro och besökare har chans att hälsa på honom.

Kuningas Kustaa Vaasa vieraillee Tammisaaren päivänä ja kävijöillä on mahdollisuus tavata hänet.

PATRIC RING

← Anne Ingman säger att om man har tur får man kanske en liten guldpeng av Gustav Vasa på Ekenäsdagen.

Anne Ingman sanoo, että jos onni suo niin Tammisaaren päivänä saattaa saada kultarahan kuningas Kustaa Vaasalta.

Tammisaaren päivää vietetään kuninkaallisissa merkeissä

Viime vuonna Tammisaaren päivää ei vietetty koronapandemian takia. Tänä vuonna juhlapäivän järjestävä Ydinkeskustayhdistys tarjoaa kuninkaallista ohjelmaa koko perheelle.

AGNETA SJÖBLOM | KÄÄNNÖS BUBI ASPLUND

ANITA SANDHOLM

Tammisaaren päivää vietetään 11. kesäkuuta. Juhlapäivän ohjelma alkaa kello 10 kun Tammisaaren perustaja Kustaa Vaasa seurueineen saapuu ratsain kaupunkiin. Juhlavieraila on mahdollisuus tervehtiä kuningasta ja jos onni suosii voi saada kultarahan.

–Kustaa Vaasa oli varsin aktiivinen veronpalautuksena, **Anne Ingman** sanoo.

Ingman on vastaava tuottaja produktiolle Kuningas tuli kaupunkiin. Aluperin ohjelma tuotettiin kaupungin 475-vuotis juhliin viime vuonna. Pandemian takia ohjelma jaettiin useammalle päivälle ja juhlaa vietettiin matalahkolla profililla.

–Juhlia voidaan jatkaa vielä tänä vuonna, koska Tammisaaren virallinen 475-vuotispäivä oli 15. joulukuuta.

Jos Tammisaaren historia kiinnostaa, kannattaa osallistua lapsille ja lapsiperheille suunnatulle historialliselle jäljitteily kierrokselle. Osallistujat saavat kokea opettavaisen ja mielenkiintoisen katsauksen kaupungin historiaan sen keskustassa.

Lapsille järjestetään myös kasvomalausta, poniratsastusta ja askartelua.

Musiikkitarjonnasta vastaa Raaseporin kesäteatteri joka tarjoaa otteita kesän musikaalista, All Shook Up.

TAPAHTUMILLE ON KYSYNTÄÄ

Anne Ingman uskoo, että ihmisillä, yhdistyksillä ja muilla toimijoilla on suuri tarve osallistua tapahtumiin kahden pitkän pandemiavuoden jälkeen. Pandemiataidon aikana Ingman on aloittanut leipuri-kondiittori koulutuksen Axxellissa. Yhdessä Backers-kondiittorin **Olle Lindholmin** kanssa hän on kehittänyt ”Kuninkaan pikari” leivoksen. Leivos esitellään Tammisaaren päivänä Cafe Schjerfbeckissä. Lindholm toimii Ingmanin mentorina koulutuksen aikana.

–Leivos koostuu aineksista joita oli saatavilla Suomessa vuonna 1546, Ingman paljastaa.

Tammisaaren päivän pääohjelma jatkuu aina kello 14:a jolloin täysin uusi ruokatapahtuma Meet and eat (tapaa ja syö) alkaa. Myöhemmin illalla Ramsholmenilla järjestetään tanssit. Päivän aikana Ramsholmengänet tarjoaa maku-paloja tansseista. Tammisaaren päivän koko ohjelma löytyy Visit Raseborg-sivustolta netistä.

Pyssel av olika slag utlovas för barnen under Ekenäsdagen.

Lapsille on luvassa monenlaista askartelua Tammisaaren päivänä.

MEET & EAT

Smakupplevelser i Ekenästappning Makuelämyksiä Tammisaaren tapaan

Meet & Eat kunde nästan beskrivas som en meze i Ekenästappning. Här har du chansen att vandra från ett dukat bord till nästa och njuta av flera små signaturrätter. Arrangörerna hoppas på att Meet & Eat ska få folk i rörelse och stärka restaurangkulturen i staden.

Ett helt nytt evenemang – Meet & Eat – lanseras under Ekenäsdagen. Det erbjuder en ypperlig chans att till ett överkomligt pris bekanta sig med restaurangutbudet i Ekenäs. I skrivande stund har sex av Ekenäs Centrumförenings medlemsföretag anmält att de kommer att delta. Det är Santa Fé, Motel Marine, Höijers, Fyren, Café Schjerfbeck och Knipan.

– Tanken är att de restauranger och caféer som deltar i Meet & Eat ska ta fram en liten signaturrätt som representerar just deras matfilosofi, säger **Päivi Purontaus** som är den som från föreningens sida ansvarar för evenemanget.

SMÅ RÄTTER

Ekenäs matkultur står henne nära om hjärtat då hon till vardags driver restaurangerna Centro och Piazza. Hon hoppas på att Meet & Eat skulle få folk att mera aktivt gå ut och äta. Ett restaurangbesök behöver inte vara synonymt med trerätters menyer och långa sittningar. Det kan lika gärna vara en liten kvällsbit och ett glas vin i goda vänners lag. Och det är just de mindre rätterna som står i fokus för det här evenemanget. Tanken är ju att man ska orka äta en liten matbit på samtliga matställen som deltar.

– Restaurangerna och caféerna kommer också att ha någon speciell dryck som de rekommenderar att paras med signaturrätten. Dryckerna beställs på plats och ställe och betalas separat, säger Päivi.

KÖP BILJETT PÅ FÖRHAND

Restaurangbranschen har haft det hårt under pandemin och man vill från föreningens sida bidra med ett evenemang som kan blåsa nytt liv i branschen.

– Vi hoppas att det här ska bli en positiv grej som kan utvecklas och växa sig större, säger hon.

Meet & Eat äger rum lördagen 11.6. kl. 14–18. Ekenäs Centrumförening säljer biljetter på förhand via föreningens webbshop. Länken till webbshopen finns på Ekenäs Centrumförenings hemsida. Detta är för att matställena ska vara förberedda på hur många portioner de ska förbereda. Biljettpriset inkluderar en signaturrätt i varje matställe som deltar. Samtliga ställen finns i Ekenäs centrum.

Meet & Eat (Tapaa ja syö) tapahtumaa voisi kenties kuvailla mezenä Tammisaaren tapaan. Tapahtuma tarjoaa mahdollisuuden kulkea katetusta pöydästä toiseen, nauttien monesta pienestä nimikkoateriasta. Tapahtuman järjestäjät toivovat saavansa ihmiset liikkeelle samalla kun kaupungin ravintolakulttuuria vahvistetaan.

Täysin uusi tapahtuma, Meet & Eat esitellään Tammisaaren päivänä. Tapahtuman aikana itse kullekin tarjotaan varsin huokeaan hintaan mahdollisuus tutustua Tammisaaren ravintolatarjontaan. Artikkelia kirjoitettaessa kuusi Tammisaaren Ydinkeskustan jäsenyritystä on ilmoittautunut mukaan tapahtumaan.

Seuraavat ravintolat osallistuvat: Santa Fé, Motel Marine, Höijers, Fyren, Café Schjerfbeck ja Knipan.

– Ajatuksena on, että tapahtumaan osallistuvat ravintolat esittäytyvät pienellä nimikkoaterialla Eat & Meet tapahtumassa. Nimikkoateria edustaa kyseisen ravintolan ruokafilesofiaa, **Päivi Purontaus** sanoo. Hän on yhdistyksen vastuuhenkilö tapahtumassa.

PIENIÄ MAKUPALOJA

Tammisaaren ruokakulttuuri on lähellä hänen sydäntään. Arkipäivisin hän pyörittää lounasravintoloita Piazzaa ja Centroa. Hän toivoo, että Meet & Eat tapahtuma saisi ihmiset liikkeelle ja että ihmiset useammin ruokailisivat ulkona. Ravintolassa syömisestä ei tarvitse tarkoittaa kolmen aterian ruokailua tai pitkää ravintolailtaa. Se voi aivan yhtä hyvin olla pieni iltapala ja lasillinen viiniä hyvien ystävien seurassa.

Tämän tapahtuman painopiste onkin juuri pienissä makupaloissa. Ajatuksena on, että tapahtumaan osallistuvat jaksavat syödä jokaisessa tapahtumaan osallistuvassa ravintolassa.

– Tapahtumaan osallistuvissa ravintoloissa ja kahviloissa tarjotaan myös nimikkoateriaan sopiva juoma. Juomat tilataan paikan päällä ja maksetaan erikseen, Päivi toteaa.

OSTA LIPPU ETUKÄTEEN

Ravintola-ala on kärsinyt kovasti pandemian aikana. Järjestämällä tapahtuman yhdistys haluaa osaltaan puhalttaa eloa ravintola-alaan.

– Toivomme, että tämä tapahtuma nähdään positiivisena ja että se jatkossa kehittyy ja kasvaa suuremmaksi, hän sanoo.

Meet & Eat tapahtuma järjestetään lauantaina 11.6. kello 14–18. Tammisaaren Ydinkeskustayhdistys myy lippuja ennakoon yhdistyksen verkkokaupassa. Linkki verkkokauppaan löytyy Tammisaaren Ydinkeskustayhdistyksen kotisivulta. Liput myydään ennakoon sen takia, että ravintolat voivat varautua ja valmistaa riittävän määrän annoksia. Lippu oikeuttaa yhteen nimikkoateriaan kussakin tapahtumaan osallistuvassa ravintolassa. Kaikki tapahtumaan osallistuvat ravintolat sijaitsevat kaupungin keskustassa.

MIA BERG-LUNDQVIST
KÄÄNNÖS BUBI ASPLUND

*Toast Henry är restaurang
Fyrens signaturrätt*

*Toast Henry on ravintola
Fyrenin nimikkoateria.*

*Crème brûlée-paj med
bär är restaurang Höijers
signaturrätt*

*Marjoilla koristeltu Crème
brûlée paistos on ravintola
Höijersin nimikkoateria.*

VAD Nytt matevenemang där man äter små signaturrätter på olika matställen.

TIDPUNKT 11.6 kl. 14–18.
Del av programmet under Ekenäsdagen

Biljetter till evenemanget kan köpas via Ekenäs Centrumförenings webbshop. Länken hittas på föreningens hemsida: www.ekenascentrum.fi. Popana, Sonjas Delikatess och Studio hennas/Pukuliike ManCave säljer också biljetter direkt.

MITÄ Uusi tapahtuma jossa nautitaan pieniä nimikkoaterioita eri ruokapaikoissa

AJANKOHTA 11.6. kello 14–18.
Osa Tammisaaren päivän ohjelmaa.

Liput tapahtumaan voi ostaa ennakoon Tammisaaren Ydinkeskustayhdistyksen verkkokaupasta. Linkki verkkokauppaan löytyy yhdistyksen kotisivulta www.ekenascentrum.fi. Seuraavat liikkeet myyvät myös lippuja: Popana, Sonjan Herkku ja Studio hennas/Pukuliike ManCave.

Femton år för ett trivsamt centrum

MIA BERG-LUNDQVIST

Ekenäs Centrumförening fyller femton år i år. Mycket har hänt, många evenemang har arrangerats och flera har hunnit svinga ordförandeklubban. Föreningens uppgift är att öka trivseln i centrum och att vara en gemensam röst för centrumföretagarna. Men att hitta frivilliga föreningskrafter har inte alltid varit lätt.

Det är flera som axlat ordförandeskapet i föreningen genom åren, men ingen så länge som **Pia Stenroos**. Hon hade knappt öppnat sin affär Toppen innan hon fick en kallelse till möte med Ekenäs Centrumförening. Det framgick ur möteskallelsen att man befann sig i en kris, det handlade om föreningens vara eller icke vara. Man saknade nämligen en ordförande.

–Jag tänkte då att jag måste ställa upp, för det är viktigt att föreningen finns, säger Pia som lett föreningen i två omgångar i totalt fem års tid.

Hon säger att det gett henne mycket, men att det också varit tidskrävande. **Magnus Envall**, som också varit ordförande, nickar instämmande.

–Jag förstår precis vad Pia menar. Jag tyckte det var en rolig erfarenhet, men det är mycket praktiskt man hamnar hugga tag i, säger han och minns då han klockan sex på morgonen ensam stod och radade bord inför Cityloppis.

Den samlade truppen har alla varit ordföranden i något skede, utom **Kim Holmberg** från Carl de Mumma Bageri & Café som varit viceordförande. De konstaterar skrattande att kampen att finna en ordförande varit något av en röd

tråd för föreningen. Företagare har ofta långa arbetsdagar och ledig tid är ingen överlopsvara.

HÖJA TRIVSELN

Varför är det viktigt att föreningen finns?

–Det var ursprungligen tänkt att Centrumföreningen skulle ha en bredare medlemsbas, med allt från fastighetsägare till företagare. Föreningen har fortfarande en viktig roll tycker jag, men man kunde kanske ytterligare profilera sig som ett forum mellan staden och företagarna, säger Kim Holmberg.

Pia inflikar att ett av föreningens huvudsyften har varit att öka trivseln i centrum och att locka nya invånare.

–Det är givetvis inte en uppgift som faller enbart på oss. Vi har haft ett jättestort samarbete med exempelvis stadens parkavdelning som pyntar fint inför olika högtider och också annars håller snyggt, säger Pia.

En annan uppgift för föreningen har varit den gemensamma marknadsföringen. Här har till exempel det gemensamma presentkortet varit ett lyckat drag. Föreningen har ett Facebook- och Instagramkonto där medlemmarna får sina inlägg delade, vilket hjälper att

Dörrarna till Santa Fe står nästan alltid öppna

Evenemang är viktiga och sätter folk i rörelse, tycker krögarparet som varit med i Ekenäs Centrumförening från starten. De ser fram emot en förhoppningsvis livlig sommarsäsong, också om de höjda livsmedelspriserna är ett litet orosmoment.

TEXT OCH FOTO MIA BERG-LUNDQVIST

Santa Fe i Ekenäs är ett av de företag som varit med i Ekenäs Centrumförening från början.

–Det är absolut bra med en förening som gör att det händer saker. Evenemangen är jätteviktiga. De sätter folk i rörelse och får genast effekt på försäljningen, säger **Veera Holmström**, som driver Santa Fe tillsammans med maken **Oscar Holmström**.

Oscar har tidigare suttit med som styrelsemedlem i Ekenäs Centrumförening, men numera hinner paret inte med ett aktivt föreningsarbete. Att driva en pub och restaurang binder upp en stor del av dygnets timmar.

–Men jag är tacksam att det finns folk som orkar hålla i gång föreningen, inflikar Veera.

GILLAR FÖRETAGARLIVET

Det är nu tjugotre år sedan Oscar köpte Santa Fe. Han hade jobbat som servitör på Santa Fe ett halvt år innan han köpte stället. Han träffade Veera ungefär ett halvt år senare, och stegvis blev också hon involverad i företaget.

–Jag är egentligen utbildad tradenom, men jag konstaterade ganska fort att ett stillasittande arbete vid en datorskärm inte är min grej. Jag vill vara fysiskt aktiv, säger hon.

Pia Stenroos (Toppen), Susanna Widlund (Sonjas Delikatess) och Magnus Envall (Euronics) tycker alla det är viktigt att arbeta för att centrum ska kännas livskraftigt och trivsamt.

Pia Stenroos (Toppen), Susanna Widlund (Sonjan herkku) ja Magnus Envall (Euronics) ovat yhtä mieltä siitä, että viihtyisän ja alinvoimaisen keskustan puolesta kannattaa tehdä työtä.

nu en större publik. Ett år erbjöds de chansen att för en liten peng delta i en film om centrum som spreds på sociala medier och fick stor spridning. Man har också sin egen tidning, Småstad, som utkommer två gånger per år.

–Den är väldigt uppskattad. Vi brukar ha tidningen i vår butik och dela ut den till besökare som får mycket matnyttig information om Ekenäs centrum, säger **Susanna Widlund** som är sittande ordförande i föreningen.

EVENEMANGEN VIKTIGA

Arrangerandet av evenemang har varit en av hörnstenarna i föreningsverksamheten. Som mest hade man tolv evenemang per år. En del föll bort från föreningsens agenda i och

TAMMISAAREN YDINKESKUSTAYHDISTYS

2007-2022

15

EKENÄS CENTRUMFÖRENING

Hon började med att arbeta kvällar och veckoslut vid sidan av studierna. Men efter att barnen kommit till världen, blev det Santa Fe på heltid. Hon trivs med företagardelen; att få arbeta självständigt och kunna förverkliga projekt.

HÖGA LIVSMEDELSPRISER

Santa Fe står på flera ben; man serverar både lunch och à la carte och har en pub. De olika delarna är alla viktiga och stöder varandra.

–Om vi endast hade haft puben, hade vi fått stänga under pandemin. Nu hade vi matsidan som kunde bära upp det hela, säger Veera. ➔

Veera Holmström trivs med att vara företagare och det är nu 23:e året som hon och maken Oscar Holmström driver Santa Fe.

med att torgverksamheten övertogs av TomTori. Pandemiåren har ju också i övrigt varit ganska evenemangsfattiga av naturliga skäl. Det här året satsar man på tre evenemang; Ekenäsdagen, Mörka kvällen och Julgatans öppning.

–Jag vill inte uttrycka det som att vi trappat ned på evenemangen. Jag tycker att det mera handlar om att vi sett över vilka som verkligen gynnar våra medlemmar och vad vi har resurser till att genomföra, säger Susanna Widlund.

Susanna tillägger att det givetvis är medlemmarna som bestämmer hur det ska se ut på evenemangsfronten i framtiden. Om man vill ha mera evenemang kan man säkert utreda möjligheten att köpa de tjänsterna.

–För egen del har vi färre kunder då det är "happenings" på gång. Men jag tycker trots det att evenemangen är jätteviktiga. Jag ser det som att det hämtar kunder på lång sikt, säger Magnus Envall, som driver elektronikbutiken Euronics.

Kim Holmberg är här på samma linje.

–Flera evenemang och så skulle jag önska att föreningen skulle jobba med utvecklingsfrågor gällande centrum. Sedan kan man ställa sig frågan om det måste ske via den här föreningen eller som ett utskott under Raseborgs Företagare, funderar han och vill överväga olika alternativ.

Man är enig om att föreningen gjort mycket gott under åren och att arbetet med att skapa ett trivsamt centrum är ett fortgående projekt.

Ekenäs Centrumförening

- Grundades år 2007.
- Är en fortsättning av Ekenäs köpmannaförening.
- Har i dag cirka 70 medlemmar.
- Har i uppgift att skapa en levande stadskärna och föra en gemensam marknadsföring.
- Ordnar evenemang som Ekenäsdagen, Mörka kvällen och Julgatans öppning.
- Finns att följa på Facebook och Instagram.

Kim Holmberg (Carl de Mumma) tycker att föreningen fortfarande har en viktig roll. Men han skulle gärna se att den kunde stärka sin roll som ett forum mellan företagarna och staden.

Kim Holmbergin (Carl de Mumma) mielestä yhdistyksellä on edelleen tärkeä rooli. Hän näkisi mielellään, että yhdistys toimisi foorumina yrittäjien ja kaupungin välillä.

Vågar man börja avskriva pandemitiderna?

–Jag hoppas det, men det kom ju en ny kris direkt på. Livsmedelspriserna skjuter i höjden efter krigsutbrottet i Ukraina och man kan inte flytta de prishöjningarna på konsumenten, för då tappar vi kunder. Det finns en verklig kris här, säger hon.

En annan utmaning som hela branschen brottas med efter pandemiåren är personalbristen. Många av de mer erfarna arbetarna har sadlat om under coronan och sökt sig till andra mindre osäkra branscher. Det är inte oproblematiskt att på kort tid rekrytera och utbilda ny personal inför en hektisk sommarsäsong.

NÄSTAN ALLTID ÖPPET

En verklig merit för Santa Fe är att man håller sina dörrar öppna så gott som alla

dagar under året. Undantag utgör midsommar och julafton. Tidigare höll man öppet också öppet på julaftonen, en tradition som bröts för två år sedan.

–Den här generationen går inte ut på julafton, skrattar Veera och tillägger att julafton tidigare var en livlig kväll på Santa Fe.

Med midsommar har utvecklingen däremot gått mot det motsatta. Tidigare tömdes stan på folk under midsommarhelgen och gatorna gapade tomma. Så är det inte längre. Det finns många turister som söker sig till Ekenäs under midsommarhelgen.

–Tyvärr är ju de flesta ställen stängda då. Här borde man kanske börja tänka om, säger hon.

Santa Fe

GRUNDAT år 1989 av Ralf "Putte" Grönlund. Köptes 1999 av Oscar Holmström.

VERKSAMHET Restaurang och pub

ANTAL ANSTÄLLDA Fyra heltidsanställda kokar plus tre servitörer. Därutöver flera inhoppare och sommarjobbare.

Viisitoista vuotta viihtyisän keskustan hyväksi

HANS KULLBERG

Esimerksi kaupunkijuna joka liikennöi Tammisaaren keskustassa oli yhdistyksen ideoima turisteille tarkoitettu viihdyke. Kuljettajan löytäminen oli liian hankalaa ja siksi kaupunkijunasta luovuttiin.

Tåget Luffarn som trafikerade i Ekenäs centrum sommartid är en av många saker som kommit till på föreningens initiativ. Problem med att hitta en behörig chaufför gjorde att man hamnade sluta med Luffarn.

Tammisaaren Ydinkeskustayhdistys täyttää viisitoista vuotta. Näiden vuosien aikana on tapahtunut paljon, on järjestetty monen monta tapahtumaa ja moni henkilö on toiminut puheenjohtajana. Yhdistyksen tehtävänä on lisätä kaupungin keskustan viihtyvyyttä ja samalla toimia yrittäjien yhteisenä puhutorvena. Vapaaehtoisten yhdistysvoimien löytäminen ei aina ole ollut kovin helppoa.

Moni yrittäjä on vuosien varrella heiluttanut puheenjohtajan nuijaa. Kukaan ei ole toiminut puheenjohtajana yhtä kauan kuin **Pia Stenroos**. Hän oli juuri avannut Toppen liikkeensä kun hänet kutsuttiin Tammisaaren Ydinkeskustayhdistyksen kokoukseen. Kokouskutsusta selvisi, että yhdistys oli kriisissä, yhdistyksen lakkauttaminen oli lähellä. Yhdistyksellä ei nimittäin ollut puheenjohtajaa.

– Silloin ajattelin, että on tärkeää että nyt suostun koska yhdistys on tarpeellinen, Pia sanoo.

Hän on toiminut puheenjohtajana kahteen eri kertaan yhteensä viiden vuoden ajan.

Hän sanoo, että työ yhdistyksen hyväksi on ollut antoisaa, mutta että se on vienyt paljon aikaa. **Magnus Envall** on samaa mieltä. Hänkin on toiminut puheenjohtajana yhdistyksessä. ➔

MIA BERG-LUNDQVIST
KÄÄNNÖS BUBI ASPLUND

–Ymmärrän täysin mitä Pia tarkoittaa. Kokemuksena se oli miellyttävä, mutta vaatii paljon työtä, hän sanoo ja muistaa kuinka hän kerran kuuden aikaan aamulla yksin kasaili pöytiä Kaupunkikirppiksen aamuna.

Tilaisuuteen kokoontuneet henkilöt ovat kaikki, **Kim Holmbergia** lukuunottamatta, toimineet yhdistyksen puheenjohtajana jossain vaiheessa. Nauraen he toteavat, että puheenjohtajan löytäminen on ollut eräänlainen punainen lanka yhdistyksen toiminnassa. Yrittäjän työpäivä on usein pitkä, vapaa-aikaa ei liiemmälti ole.

VIIHTYVYYDEN LISÄÄMINEN

Miksi yhdistys on tärkeä?

–Alunperin yhdistyksen jäsenistöön haluttiin myös kaikkia mahdollisia kiinteistöjen omistajista yrittäjiin. Yhdistyksellä on vieläkin tärkeä rooli, mutta mielestäni se voisi enemmän profiloitua foorumiksi yrittäjien ja kaupungin välillä, Kim Holmberg sanoo.

Pia toteaa, että yhdistyksen päätehtävä on ollut keskustan viihtyvyyden lisää-

minen ja uusien asukkaiden houkutteleminen.

–Tämä tehtävä ei tietenkään ainoastaan kuulu meille. Yhteistyömme esimerkiksi kaupungin puisto-osaston kanssa on ollut erittäin hyvää. Juhlapyhiksi he koristelevat hienosti ja siivoavat paikkoja, Pia sanoo.

Toinen yhdistyksen tärkeä tehtävä on yhteisen markkinoinnin järjestäminen. Tältä osin esimerkiksi yhteinen lahjakortti on ollut loistava idea. Yhdistyksellä on yhteiset Facebook- ja Instagramisivut, joihin jäsenet voivat julkaista tiedotteita. Tämä auttaa löytämään uusia asiakkaita. Yhtenä vuotena jäsenyritykset saivat osallistua keskustasta kertovaan lyhytelokuvaan joka sitten jaettiin sosiaalisessa mediassa. Se sai hyvän vastaanoton. Yhdistyksellä on myös om lehti, Småstad, joka ilmestyy kahdesti vuodessa.

–Se on erittäin arvostettu. Me jaamme lehteä asiakkaille liikkeessämme. Vierailijat löytävät lehdestä hyödyllistä tietoa Tammisaaren keskustasta, sanoo yhdistyksen nykyinen puheenjohtaja **Susanna Widlund**.

TAPAHTUMAT TÄRKEITÄ

Tapahtumien järjestäminen on ollut yksi yhdistyksen kulmakivistä. Parhaimmillaan yhdistys järjesti tusinan verran tapahtumia vuosittain. Muutamat näistä siirtyivät sittemmin TomTorille joka otti hoitaakseen toritoiminnan. Pandemiavuosina tapahtumien määrä ymmärrettävistä syistä väheni. Tänä vuonna yhdistys järjestää kolme tapahtumaa; Tammisaaren päivän, Pimeän illan ja Joulukadun avajaiset.

–En haluaisi ilmaista sitä niin, että olemme vähentäneet tapahtumien järjestämistä. Tässä on mielestäni enemmänkin kyse siitä, että olemme kartoittaneet mitkä tapahtumat edistävät jäsentemme toimintaa ja mihin tapahtumiin meillä riittää resursseja, Susanna sanoo.

Hän toteaa, että jäsenet jatkossakin päättävät mitä tapahtumia yhdistys tulevaisuudessa järjestää.

–Mikäli haluamme enemmän tapahtumia, voimme varmastikin selvittää niiden palveluiden ostamista.

–Omalta osaltani voi todeta, että kun meillä on tapahtumia meillä on vähem-

Santa Fen ovet ovat auki melkein koko ajan

Tapahtumat ovat tärkeitä ja saavat ihmiset liikkeelle, tuumaa ravintoloitsijapariskunta joka on ollut mukana Tammisaaren Ydinkeskustayhdistyksessä alusta asti. He odottavat kesäkaudesta vilkasta, joskin korotetut elintarvikehinnat hiukan mietityttävät.

MIA BERG-LUNDQVIST
KÄÄNNÖS BUBI ASPLUND

Tammisaareissa sijaitseva Santa Fe on ollut mukana Tammisaaren Ydinkeskustayhdistyksen toiminnassa alusta alkaen.

–Yhdistys joka järjestää tapahtumia on erittäin hyvä. Tapahtumat ovat tärkeitä. Ne saavat ihmiset liikkeelle ja se näkyy heti myynnissä, **Veera Holmström** sanoo.

Hän omistaa Santa Fen yhdessä miehensä **Oscar Holmströmin** kanssa.

Oscar on aiemmin kuulunut Tammisaaren Ydinkeskustayhdistyksen hallitukseen, mutta nykyään pariskunnan aika ei oikein riitä yhdistystyöhön. Pubin ja ravintolan vetäminen vie suuren osan vuorokauden tunteista.

–Olen tosi kiitollinen, että löytyy ihmisiä jotka pitävät yhdistyksen toiminnassa, Veera toteaa.

PITÄÄ YRITTÄJYYDESTÄ

Kaksikymmentäkolme vuotta sitten Oscar osti Santa Fen. Hän työskenteli Santa Fessä tarjoilijana puoli vuotta ennen kuin osti ravintolan. Veeran hän tapasi puolisen vuotta myöhemmin ja pikkuhiljaa Veerakin tuli osalliseksi ravintolan toimintaan.

–Olen koulutukseltani tradenomi. Totesin kuitenkin varsin pian, että tie-

tokoneen äärellä istuminen ei ole minua varten. Haluan olla fyysisesti aktiivinen, hän sanoo.

Aluksi hän työskenteli ravintolassa opiskelun ohella iltaisin ja viikonloppuisin. Lasten synnyttyä hän aloitti täyspäiväisen työn Santa Fessä. Hän viihtyy yrittäjänä, saa työskennellä itsenäisesti ja voi toteuttaa projekteja.

KORKEAT ELINTARVIKEHINNAT

Santa Fe toimii varsin vakaalla pohjalla; ruokatarjoilua lounasaikaan ja ala carte sekä pubi. Kaikki osat ovat tärkeitä ja tukevat toisiaan.

–Jos meillä olisi ollut ainoastaan pubi olisimme joutuneet sulkemaan ravintolan pandemian aikana. Ruokapuoli kannatteli toimintaamme koko pandemian ajan, Veera sanoo.

Voidaanko pandemia nyt unohtaa?

–Toivon niin, mutta nythän tuli toinen kriisi heti perään. Ukrainan sodan sytyttyä elintarvikkeiden hinnat ovat kohoineet valtavasti. Näitä hintojen nousuja emme voi laittaa asiakkaiden maksettavaksi, silloin he katoavat taivaan tuuliin, hän sanoo.

Henkilöstöpula on toinen haaste joka ravintola-alaa koettelee pandemiavu-

män asiakkaita. Olen toki sitä mieltä, että tapahtumat ovat tärkeitä. Näen asian niin, että tapahtumat pidemmällä tähtäimellä tuovat asiakkaita, elektroniikkaliike Euronicsin omistaja Magnus Envall sanoo.

Kahvila ja konditoria Carl De Mumman omistaja Kim Holmberg on samoilla linjoilla.

–Enemmän tapahtumia ja sitten toivon, että yhdistys ajaisi myös keskustaa koskevia kehittämiskysymyksiä. Tässä vaiheessa voi tietenkin kysyä, pitääkö tämän yhdistyksen tehdä se työ vai pitäisikö Raaseporin yrittäjillä olla jaos joka miettisi näitä asioita, hän sanoo ja haluaa harkita eri vaihtoehtoja.

Nämä neljä henkilöä ovat yhtä mieltä siitä, että yhdistys on saanut paljon hyvää aikaiseksi ja että keskustan kehittäminen on jatkuva projekti.

Tammisaaren Ydinkeskustayhdistys

- Perustettiin vuonna 2007
- Jatkoa Tammisaaren kauppiaayhdistykselle
- 70 jäsentä
- Yhdistyksen tehtävä on elävän keskustan luominen ja yhteisen markkinoinnin järjestäminen
- Järjestää tapahtumia
- Löytyy myös Facebookista ja Instagramista

Magnus Envall, Susanna Widlund ja Pia Stenroos ovat kaikki toimineet puheenjohtajana Tammisaaren Ydinkeskustayhdistyksessä.

Magnus Envall, Susanna Widlund och Pia Stenroos har alla svingat ordförandeklubban i Ekenäs Centrumförening.

sien jälkeen. Monet kokeneet ravintolatyöntekijät ovat vaihtaneet vähemmän epävarmoille aloille. Ei ole täysin ongelmatonta lyhyellä ajalla rekrytoida ja kouluttaa uusia työntekijöitä kiireistä kesäkaudesta silmälläpitäen.

MELKEIN AINA AVOINNA

Santa Fen meriittilistaan kuuluu muun muassa se, että ravintolan ovet ovat auki lähes vuoden jokaisena päivänä, poikkeuksena juhannus ja joulukuu. Aiemmin ravintola oli avoinna myös jouluaattona, mutta tämä trendi katkesi pari vuotta sitten.

–Tämä sukupolvi ei mene ravintolaan jouluaattona, Veera naurahtaa ja toteaa, että aikaisemmin Santa Fen jouluaatot olivat hyvinkin vilkkaita.

Juhannuksena trendi on kääntymään päin. Menneinä vuosina kaupungin kadut ammottivat tyhjyyttään juhannuspyhien aikaan. Nykyään on toisin. Moni turisti hakeutuu Tammisaaren juhannukseksi.

–Valitettavasti suurin osa paikoista on silloin suljettu, joten voi olla hankalaa löytää paikkaa jossa voi syödä ja ottaa drinkin. Tässä kohtaa kannattaisi ehkä miettiä toisin, Veera sanoo.

Veera Holmström viihtyy yrittäjänä. Yhdessä aviomiehensä Oscar Holmströmin kanssa he ovat nyt pyörittäneet kapakkaa 23 vuotta.

Santa Fe

PERUSTETTU Ralf "Putte" Grönlund perusti ravintolan vuonna 1989. Oscar Holmström osti ravintolan vuonna 1999.

TOIMINTA Ravintola ja pubi.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ Neljä kokopäiväistä kokkia ja kolme tarjoilijaa. Sen lisäksi monta tuuraajaa ja kesätyöntekijää.

Musiken är tillbaka på Kungsgatan

Efter flera år av tystnad ljuder musiken åter på Kungsgatan. Den som ska planera vad som basunerar ut i högtalarna är Ekenästjejen **Ella Lindström**.

Anledningen till att musiken varit borta från gågatan är att man länge saknat lämpliga tekniska lösningar. Men nu finns en spelapparat placerad i skoaffären Wild Shoe och musik kommer att spelas under de tidpunkter då affären håller öppet. Ekenäs Centrumförening har beviljats pengar från Andelsbanken för att anställa en ungdom för det här projektet.

– Andelsbanken har haft en kampanj där de ger föreningar ekonomiskt stöd om de har sommararbete att erbjuda till någon ung person, berättar **Susanna Widlund**, Ekenäs Centrumförenings ordförande.

NÅGOT FÖR ALLA

Ekenäs Centrumförenings musikprojekt lockade flera sökanden och lotten föll på Ella Lindström, 15 år. Hon får nu i uppdrag att komponera spellistor som ska ge en extra dimension till shoppandet längs Kungsgatan.

– Ella får ganska fria händer att skapa spellistor. Vi har valt en person med en bred förståelse för musik. Det ska finnas något för alla åldrar, säger Susanna.

Musiken kommer att ljuda under hela sommaren och den kommer inte att helt upphöra då vinterhalvåret tar vid. Men då koncentreras spelanden troligtvis till vissa speciella tidpunkter, som exempelvis kring jul.

– Vi får lite prova oss fram och se hur musiken tas emot. Det känns i alla fall fint att vi nu får musik till gågatan, samtidigt som en ung person får chansen till ett litet sommarprojekt, säger Susanna.

Musiikki on palannut Kuninkaankadulle

Musiikki soi jälleen Kuninkaankadulla monen vuoden hiljaisuuden jälkeen. Tammisaarelainen **Ella Lindström** päättää mitä musiikkia kävelykadun kaiuttimista kuuluu.

Sy siihen, ettei musiikki ole soinut kävelykadulla on sopivien teknisten ratkaisujen puute. Nyt asiaankuuluva soitto-peli on sijoitettu kenkäkauppa Wild Shoehin ja musiikki tulee soimaan liikkeen aukioloaikoina. Tammisaaren Ydinkeskustayhdistys on saanut Osuuspankilta rahoituksen yhden nuoren henkilön palkkaamiseksi tehtävään.

– Osuuspankilla on ollut kampanja jossa pankki myöntää taloudellista tukea yhdistyksille jotka järjestävät nuorille kesätoimintaa, **Susanna Widlund** kertoo.

Hän on Ydinkeskustayhdistyksen puheenjohtaja.

JOKAISELLE JOTAKIN

Tammisaaren Ydinkeskustayhdistyksen musiikkiprojektin vetäjäksi oli useampi hakija. Arpa suosi 15-vuotiasta Ella Lindströmiä. Hänen tehtävänä on nyt luoda soittolistoja jotka motivoivat shoppailevia ihmisiä.

– Ellalla on aika vapaat kädet luoda soittolistoja. Olemme halunneet valita tehtävään henkilön jolla on laaja ymmärrys musiikkiin. Soittolistalla pitää olla jokaiselle jotakin, Susanna sanoo.

Musiikki tulee soimaan kävelykadulla koko kesän, eikä se välttämättä lopu vaikka talvi kolkuttaa ovelle. Silloin tosin musiikin soitto keskittyy tietyille ajankohdille kuten esimerkiksi joulun.

– Kokeilemme hiukan miten musiikki otetaan vastaan. Nyt tuntuu kuitenkin tosi hyvältä, että saamme musiikkia kävelykadulle ja sen lisäksi yhdelle nuorelle järjestyi mahdollisuus kesäprojektiin, Susanna sanoo.

Kammakaregatan 4-6
10600 EKENÄS

Tel. 019 2413 833 • fax 019 2413 837
reception@motelmachine.fi
www.motelmachine.fi

MÄSTARE OCH ELEV
Utställning med konst av Georges von Swetlik (1912-1991) och Riggert Munsterhjelm (1954-)

MESTARI JA OPPILAS
Georges von Swetlikin (1912-1991) ja Riggert Munsterhjelmmin taiteen näyttely (1954-)

Öppet under veckoslut från lö 9 juli till sö 21 augusti kl 12-18

Auki viikonloppuisin la 9. heinäkuuta – su 21. elokuuta klo 12-18

MUNSTERHJELM ART CENTER
galleri & café

Svarvarsvägen 41, Snappertuna, Raseborg
Svarvarsintie 41, Snappertuna, Raasepori
www.munsterhjelmartcenter.fi

*Ella Lindström ska laga
spellistor för musiken på
Kungsgatan, ett trevligt och
lite annorlunda sommar-
jobb.*

*Ella Lindström tekee Kunin-
kaankadun soittolistat tänä
kesänä. Se on mukava ja
hiukan erilainen kesätyö.*

BÄSTA PRESENTIDÉN! • PARAS LAHJAIDEA!

Presentkort kan köpas här: • Lahjakortteja myyvät:

- MANCAVE /STUDIO HENNAS
Kungsgatan/Kuninkaankatu 8
- SONJAN HERKKU • SONJAS DELIKATESS
Gustav Wasas gata /Kustaa Vaasan katu 2 D
- POPANA
Kungsgatan /Kuninkaankatu 7

Ekerås Centrumförening
Tammisaaren Ydinkeskustayhdistys

Kan också
köpas på nätet!
Voit ostaa myös netistä!

Mera info på s. 2
Lisätietoja s. 2

Centrumföreningens medlemsföretag

Ydinkeskustayhdistyksen jäsenyhdistykset

Café & Restauranger • Kahvilat & Ravintolat

- ① Albatros Restaurant • Ravintola
- * ② Bistro, bar & garden Höijers
- * ③ Bar & Restaurant Santa Fé
- ④ Café Gamla stan
- * ⑤ Café Schjerfbeck
- * ⑥ Cafferie Ab Oy
- ⑦ Carl de Mumma Ab
- ⑦ Knipan
- ⑧ Motel Marine
- * ⑨ Nya Wi-box Café & Konditori • Bakery & Kitchen
- * ⑩ Piazza Lunchrestaurang • Lounasravintola
- ⑨ Restaurant Centro
- * ⑫ Restaurant GH Fyren
- ⑬ YLP!
- 5 Knivar Sommaröstrand/Bar & Grill Kopparö

Hälsa & Värmående • Terveys & Hyvinvointi

- * ⑭ Ekenäs första apotek • Tammisaaren 1. apteekki
- * ⑮ Exite Gym
- * ⑯ Hälsohänder
- * ⑰ Livsstilskällan
- * ⑱ Melles Hälsohänd
- * ⑲ Naturalife
- ⑲ Nya Apoteket • Tammisaaren Uusi apteekki
- * ⑳ Parfymerie & Beauty Salon Arlette
- * ㉑ Raseborgs Fysioterapi • Raaseporin Fysioterapia
- * ㉒ RK-Fysio
- * ㉓ Trainium Ab Oy

Mode, Inredning & Tjänster Muoti, Sisustus & Palvelut

- * ㉔ AaBee/Fotofabriken
- * ㉕ Blomsteraffär • Kukkakauppa Romantica
- * ㉖ Blomsteraffär Tusensköna
- * ㉗ Blomsterhörnan Kukkakauppa
- * ㉘ Canny
- * ㉙ Design smycken by Pia W
- ㉚ Eklås Ab/Tammilukko Oy
- * ㉛ MANCAVE/studio
- * ㉜ Kompaniet
- * ㉝ Lema Moda
- * ㉞ M Broman
- * ㉟ Marinboden

- * ㊳ Petra Geust Textil inredning
- * ㊴ Soft
- * ㊵ Popana
- ㊶ Toppen & Toppen's Glassbar
Bokhandel-Inredning-Leksaker/Kirjakauppa-Sisustus-Leluja
- * ㊷ Tre rum+kök
- * ㊸ Uraffär H.Roos Kelloliike
- * ㊹ Wild Shoe

Kontor, Hobby & Hantverk Konttori, Harrastukset & Käsityöt

- * ㊺ EKM Service
- * ㊻ Euronics Ekenäs/Tammisaari
- ㊼ Kontoristen
- ㊽ Toppen & Toppen's Glassbar
Bokhandel-Inredning-Leksaker/Kirjakauppa-Sisustus-Leluja

Kultur & Turism • Kulttuuri & Matkailu

- ㊾ Ekcamp Oy
- ㊿ Hotel Seafront Hotelli
- * ㋀ Kulttuuriset Karelia Kulttuuritalo
- ㋁ Raseborgs Museum • Raaseporin Museo

Andra Specialaffärer • Muut Erikoisliikkeet

- * ㋂ Ekenäs Bildel/Marinboden
- * ㋃ Djurhörnan/Eläinkulma
- ㋄ Ekenäs Däckmarket/Rengasmarket Tammisaari
- ㋅ Ekenäs Trävaruhus/Tammisaaren Puutavaratalo
- ㋆ Ekenäs VVS
- * ㋇ Lavendel Pesula - Tvättereri
- * ㋈ Sonjas delikatess/Sonjan herkkua

Övriga Företag • Muut Yritykset

- ㋉ Azets Raseborg
- ㋊ Ekenäs Sparbank/Tammisaaren Säästöpankki
- ㋋ Hinaus Raasepori
- ㋌ Huoneistokeskus
- ㋍ Lokaltapiola/Lähitapiola
- ㋎ OP Andelsbanken Raseborg/Osuuspankki Raasepori
- ㋏ Raseborgs Energi Ab/Raaseporin Energia Oy
- ㋐ Rodillado Siivous Oy
- ㋑ S-Market Ekenäs
- ㋒ TomTori
- ㋓ West-Drivers

* Här kan du handla med Centrumföreningens presentkort
** Här kan du både handla med och köpa Centrumföreningens presentkort

* Täällä voit ostaa lahjakortilla
** Täällä voit ostaa lahjakortilla ja ostaa lahjakortin

#köpiekenäs • UNIKIT SORTIMENT OCH PERSONLIG BETJÄNING #ostatammisaaresta • AINUTLAATUINEN VALIKOIMA JA YSTÄVÄLLINEN PALVELU

Vi förbehåller oss rätten till ändringar • Pidätämme oikeuden muutoksiin

Evenemang Tapahtumat 2022

Tisdagar • tiistaisin 7.6–9.8

KVÄLLSTORG | ILTATORI

Stallörsparken • Stallörenin puisto
Info & arrangör • lisätietoja & järjestäjä:
TomTori, www.tomtori.fi

Tisdagar 7.6–23.8 samt sö 28.8 • Tiistaisin 7.6–23.8. sekä su 28.8.

SOMMARTRUBADURER

Café Gamla Stan, Bastugatan 5 • Saunakatu 5
Info & arrangör • lisätietoja & järjestäjä:
www.cafegamlastan.fi/trubadurer/

11.6

EKENÄSDAGEN | TAMMISAARIPÄIVÄ

Info & arrangör • Lisätietoja & järjestäjä:
Ekenäs centrumförening • Tammisaaren Ydinkeskustayhdistys
www.ekenascentrum.fi

11.6

KÄNDISRUNDAN | JULKKISKIERROS

Info & arrangör • Lisätietoja & järjestäjä:
Föreningen Gamla stan i Ekenäs
www.gamlastaniekenas.fi

22.6

RESNING AV MIDSOMMARSTÅNG JUHANNUSSALON PYSTYTYS

Info & arrangör • Lisätietoja & järjestäjä:
Föreningen Gamla stan i Ekenäs
www.gamlastaniekenas.fi

10.7

HELENE SCHJERFBECKS FÖDELSEDAG HELENE SCHJERFBECKIN SYNTYMÄPÄIVÄ

Arrangörer • Järjestäjät: Schjerfbeckskallskapet, Ekenäs konstförening,
Ekenäsnejdens svenska församling, Raseborgs stads kulturtjänster,
Raseborgs museum, Café Schjerfbeck
Info • Lisätietoja: www.schjerfbeckskallskapet.fi

16.7

CITYLOPPIS

Info & arrangör • lisätietoja & järjestäjä:
TomTori, www.tomtori.fi

30.7

GAMLA STAN LEVER | VANHA KAUPUNKI ELÄÄ

Info & arrangör • Lisätietoja & järjestäjä:
Föreningen Gamla stan i Ekenäs
www.gamlastaniekenas.fi

31.7

HELENES NAMNSDAG | HELENEN NIMIPÄIVÄ

Info & arrangörer • Lisätietoja & järjestäjät:
Schjerfbeckskallskapet och Café Schjerfbeck
www.schjerfbeckskallskapet.fi

30.7–31.8

KONSTGATAN

Info & arrangör • Lisätietoja & järjestäjä:
Ekenäs konstförening
ekenaskonstforening.wordpress.com

Juli tisdagar • Heinäkuun tiistait

KONST PÅ PLANKET | TAIDETTA AIDALLA

Info & arrangör • Lisätietoja & järjestäjä:
Ekenäs konstförening
ekenaskonstforening.wordpress.com

28.10

MÖRKA NATTEN

Info & arrangör • Lisätietoja & järjestäjä:
Ekenäs centrumförening • Tammisaaren Ydinkeskustayhdistys
www.ekenascentrum.fi

28–30.10

MÖRKA HELGEN | PIMEÄ VIIKONLOPPU

Arrangörer: Raseborg stad & föreningar
Järjestäjät Raaseporin kaupunki & yhdistykset

9.11–14.11

BOKKALASET

Info & arrangör • Lisätietoja & järjestäjä:
Ekenäsallskapet, Västnyländska Kultursamfundet,
Raseborgs stads kulturbyrå
bokkalaset.wordpress.com